

ISSN 1407-9321

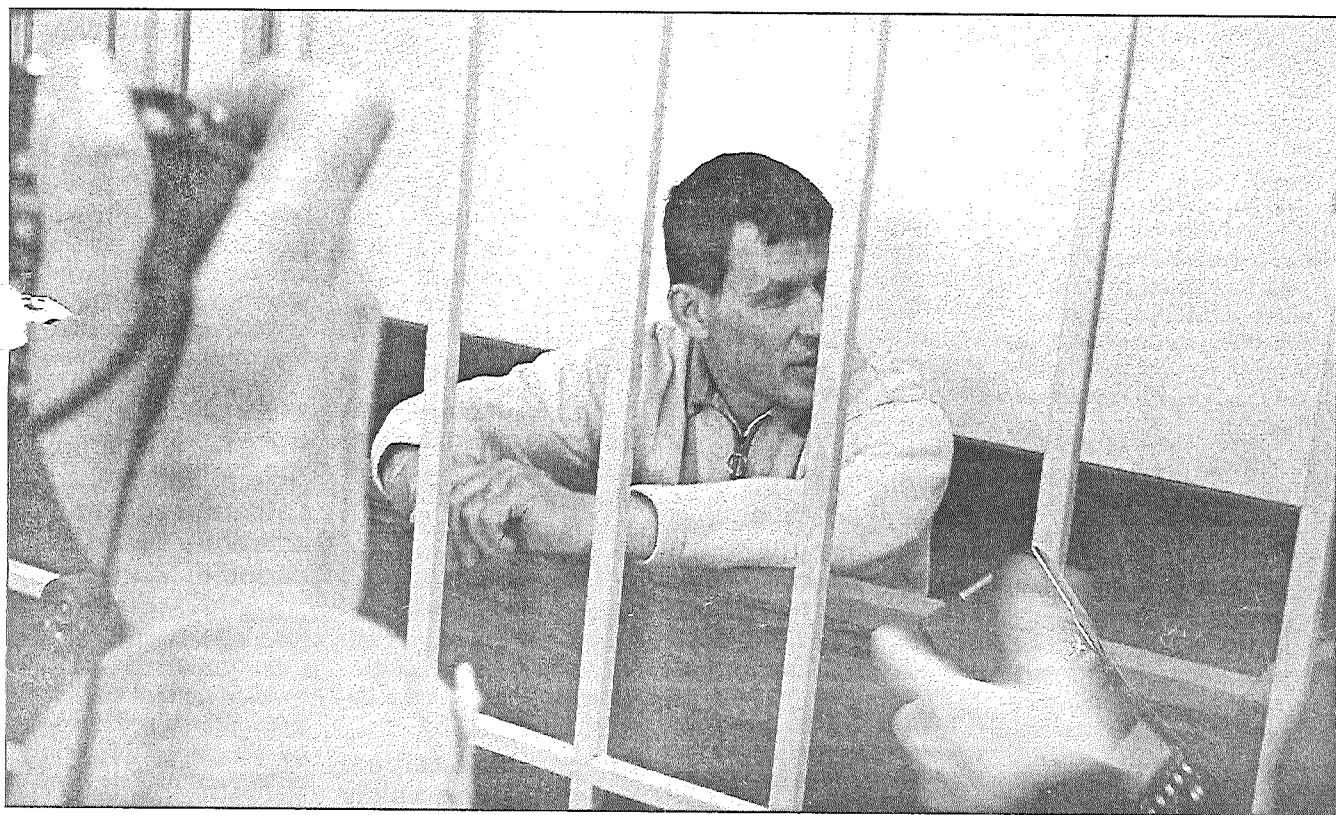
NEPASPĒJI?

Abonē laikrakstu
«NOVADNIEKS»

VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās,
redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos,
vai internetā www.novadnieks.lv
no **JEBKURAS** mēneša dienas
līdz mēneša, ceturkšņa
vai gada beigām.

*Jau nākamais laikraksta
numurs būs jūsu pastkastītē.*

Apcietināts Līvānu iedzīvotājs, kas Londonā tiek turēts aizdomās par izvarošanu un slepkavību

● Aizdomās par meitenes slepkavību Londonā turētais līvānietis Viktors Dembovskis Preiļu rajona tiesā pirms lēmuma par viņa apcietināšanu nolasišanas izturējās mierīgi, savu vainu noliedza un pozēja daudzajiem Latvijas ārvalstu žurnālistiem.

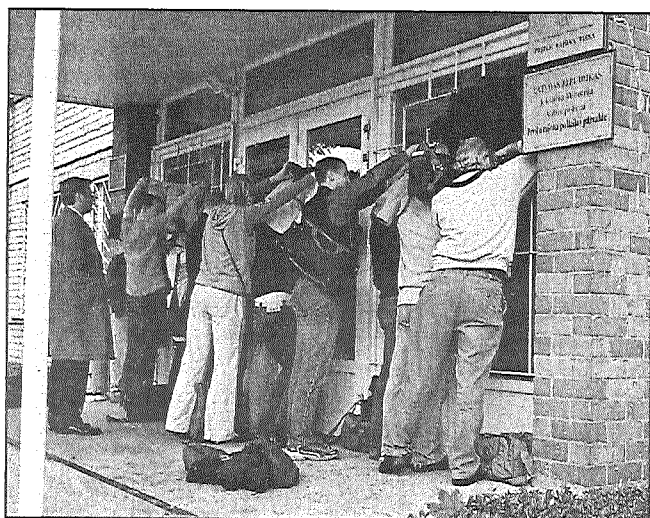
Pagājušās nedēļas nogalē daudzas Eiropas starptautiskās ziņu aģentūras un televīzijas raidorganizācijas kā vienu no sensacionālākajiem faktiem minēja Preiļu rajona Līvānu iedzīvotāja, 42 gadus vecā Viktora Dembovska aizturēšanu viņa mājās Līvānos un tai sekojošo apcietināšanu. Vīrietis tiek turēts aizdomās par 17 gadus vecas jauniņas izvarošanu un slepkavību Londonā šī gada 16. maijā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieki ceturtdien, 2. jūnijā, pulksten 19.45 pēc Eiropas Savienības vienotā aresta ordera saņemšanas aizturēja Viktoru Dembovski, kurš Latvijā jau vairākkārt sodīts, tajā skaitā arī par izvarošanu. Skotlendjards viņu tur aizdomās par 17 gadus vecas meitenes, Džesmas Raitatas izvarošanu un nogalināšanu ar trim naža dūrieniem sirdī 16. maijā. Noziegums noticis, kad meitene pēc iepirkšanās veikālā Londonas ziemeļrietumos devusies mājās. Pēc izkāpšanas no autobusa viņa izgājusi caur nomaļam parkam, kur viņai uzbrūcis. Uzbrucējs

viņu ievilcis kokiem aizaugušā vietā, izvarojis un trīs reizes iedūris sirdī. Jaunietes liki policijai izdevies atrast tikai pēc astoņām dienām.

Britu policija izmeklēšanā noskaidrojusi, ka aizdomās turamais V. Dembovskis, kurš pēc pēdējā soda izciešanas pagājušā gada nogalē devies uz Londonu, dzīvojis netālu no bojā gājušās meitenes mājām, bet uzbrukuma dienas vakarā iekāpis vilcienā, lai dotos uz lidostu un atgrieztos Latvijā. Pēc aizturēšanas V. Dembovskis tika nogādāts uz Preiļu policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas izolatoru.

Svētdien, klātesot daudziem pašmāju un ārvalstu preses aģentūru žurnālistiem, Preiļu rajona tiesas priekšsēdētāja Anita Stikāne nolasiņa lēmumu par drošības līdzekli V. Dembovskim – pirmsizdošanas apcietinājumu uz 80 dienām. Šis lēmums nav pārsūdzams, «Novadnieku» informēja tiesas priekšsēdētāja. Viņa arī pastāstīja, ka Latvijas Ģenerālprokuratūrai, kad no Lielbritānijas būs saņemti visi nepieciešamie dokumenti, būs jāpieņem lēmums par V. Dembovska izdošanu Lielbritānijai kriminālprokuratūras uzsākšanai.

● Aizdomās turamā Viktora Dembovska ātrā aizturēšana un vēlākais arests bija izraisījis plašu žurnālistu interesi. «The Sun», «Daily Mail», Reuters, Latvijas preses izdevumu un televīzijas sabiedrību, kā arī Lietuvas žurnālisti sacentās gan ātrumā, gan veiksmīgāku kadru iegūšanā.

Kopš Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts, arī mūsu valsts tiesībsargājošās instances ir lietas kursā par nodarījumu veidiem, par kuriem personu var izdot citām ES dalībvalstīm, neveicot pārbaudi, vai noziedzīgs nodarījums izdarīts saskaņā ar Latvijas likumiem. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona prokuratūras virsprokurors Andris Paura, šajā sarak-

stā Latvijas Kriminālprocesa kodeksā ir 32 noziedzīgu nodarījumu veidi, tajā skaitā ar slepkavību un smagu miesas bojājumu nodarīšana, kā arī izvarošana. Pēc Lielbritānijas likumiem par abiem šiem noziegumiem, par kuriem aizdomās tiek turēts Viktors Dembovskis, maksimālais sods ir mūža ieslodzījums.

L. Kirillovas teksts un foto

ZINĀS

Cer uz atbalstu pašvaldību vienotās informācijas sistēmas uzlabošanā

Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un rajona padomes galvenais speciālists informātikas tehnoloģiju jautājumos Aldis Buks tikās ar īpašo uzdevumu ministru elektroniskās pārvaldes lietās Jāni Reiru un ministra biroja darbiniekiem, lai pārrunātu jautājumus par pašvaldību vienotās informācijas sistēmas (PVIS) darbības kvalitātes uzlabošanu.

Preiļu rajons bija viens no pirmajiem valstī, kas pirms pieciem gadiem uzsāka PVIS ieviešanu pašvaldībās. Pašreizējā situācija liecina, ka paveiktais ir jāuzlabo, piesaistot papildus finansējumu. Ministram tika iesniegta rajona padomes vēstule un tāme par līdzekļu nepieciešamību 50 000 latu apmērā.

Rajona vienotajā informācijas tīklā vājākie posmi pašlaik ir Aglonas un Sutru virzienā. Gan pašvaldībām, gan to iestādēm ir grūtības internetbankas izmantošanā, kā arī elektroniskās informācijas saņemšanā un pārraidīšanā.

Nodarbinātības valsts aģentūra gatava palīdzēt

30. maijā notikušā Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) rīkotā informatīvā semināra, uz kuru rajona padomē pulcējās darba devēji un pašvaldību pārstāvji, laikā saņemta patīkama ziņa, kas var ieinteresēt pašvaldību vadītājus.

Kā «Novadnieks» uzzināja Preiļu rajona padomē, izpilddirektore Aina Pastore un padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods sarunā ar Nodarbinātības valsts aģentūras direktoru Ringoldu Beinaroviču un NVA Preiļu filiāles vadītāju Tālivaldi Saulīti vienojušies, ka pašvaldībām šovasar būs iespējams saņemt lielāku palīdzību. Sakarā ar to, ka rajons ievērojami cietis no maija sākuma spēcīgajām lietussgāzēm, zemniekiem paredzamas problēmas gan siena sagādē, gan citu ar lauksaimniecību saistīto darbu veikšanā. Tāpēc NVA Preiļu rajona filiāle īpaši plūdos cietušajām pašvaldībām ir gatava iedalīt papildus bezdarbniekus sabiedriski derīgo darbu veikšanai.

Saņemts humānās palīdzības sūtījums no Dānijas

Preiļu rajona padome jau vairākus gadus veiksmīgi sadarbojas ar Austrumeiropas Bērnu palīdzības fondu Dānijā. Nesen saņemts kārtējais humānās palīdzības sūtījums 12,5 tonnu apmērā.

Pamatoties uz Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja Andra Vaivoda rīkojumu, saņemta palīdzības krava tiek sadalīta visām vietējām pašvaldībām, kā arī rajona pakļautības iestādēm. Lietotus skolas galdus, krēslus, arhīvu skapjus jau saņēmusi Aglonas internātvīdusskola un Preiļu 1. pamatskola. Pēc dāvinājuma jau bija ieradušies Līvānu novada un Pelēču pagasta pārstāvji. Preiļu slimnīcas ricībā tagad būs lietots kopējais. Vēl slimnīca saņēma dažādas higiēnas preces pacientu vajadzībām. Vērtīgas un ikdienā nepieciešamas mantas saņēma arī Līvānu slimnīca, Salenieku pansionāts un veselības un sociālās aprūpes centrs «Aglona».

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Lielākie nodokļu maksātāji pērn – «Lattelekom», «Latvija Statoil» un «Latvijas dzelzceļš»

Valsts ieņēmumu dienests (VID) par 2004. gada lielākajiem nodokļu maksātājiem atzinis SIA «Lattelekom», SIA «Latvija Statoil» un VAS «Latvijas» (LDZ). Ceturtais lielākais nodokļu maksātājs pērn bijis VAS «Latvenergo», piektajā vietā pēc samaksāto nodokļu summas ir SIA «Latvijas mobilais telefons» (LMT), sestajā — AS «Latvijas balzams», kam seko AS «Latvijas gāze» (LG), SIA «Mažeiku nafta» tirdzniecības nams» (MNTN), SIA «Lukoil Baltija R» un AS «Kurzemes degviela». Desmit lielākie nodokļu maksātāji 2004. gadā valsts budžetā iemaksājuši 15,1% no kopējās iemaksāto nodokļu summas jeb 318,46 miljonus latu, bet pārējo nodokļu maksātāju iemaksu summa pērn bijusi 1,79 miljardi latu.

Latvija prasa EK akceptu atbalstam plūdos un knišu uzbrukumos cietušajiem

Lai Latvija varētu saņemt atbalstu plūdos un knišu uzbrukumos cietušajiem saimniecībām, Zemkopības ministrija (ZM) nosūtījusi EK ģenerāldirektorātam vēstuli, kurā EK tiek aicināta apstiprināt ārkārtas situāciju Latgalē. Atbalstu cietušajām saimniecībām drīkstēs saņemt tikai tad, ja būs saņemts EK atzinums, ka Latvijā notikušie plūdi uzskatāmi par dabas katastrofu, bet mājlopu bojāeja no knišu kodieniem — par ārkārtas situāciju. Ja EK to neatzīs, Latvija kompensācijas cietušajām saimniecībām nedrīkstēs izmaksāt. Savukārt, ja EK apstiprinās, ka lauksaimniekiem dabas katastrofas un ārkārtas apstākļu dēļ ir radušies zaudējumi, ZM varēs lemt par kompensāciju izmaksas kārtību no pagaidām nesadalītajiem subsīdiju līdzekļiem — aptuveni miljonus latu apmērā. ZM vēstulē uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai atbalsts lauksaimniekiem tiktu izmaksāts īsā laikā pēc kaitējuma nodarīšanas, tāpēc vēlam saņemt drīzu atbildi no EK.

Aktieri prasa lielākas algas un valdības attieksmes maiņu pret teātri

Latvijas Teātra darbinieku savienības (LTDS) 7. kongresā, kas notika Jaunajā Rīgas teātri, izskanēja prasība mainīt valdības nīcīgo attieksmi pret teātra mākslu un ar Ministru kabineta noteikumiem noteikt, ka aktiera minimālā alga profesionālajā teātri ir vienāda ar četrām minimālajām algām — patlaban tie būtu 320 latu. Kongresā tika pieņemtas vairākas rezolūcijas — par nepieciešamību paaugstināt aktieru algas, par valsts atbalstu dejās mākslai un neatkarīgajam teātra trupām.

Latvijā patvērumu līdz šim pieprasījuši vairāk nekā 140 cilvēki

Kopš 1998. gada, kad tika sāta patvēruma piešķiršanas procedūra, Latvijā patvērumu pieprasījuši 141 persona, informēja Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Līdz šim astoņas personas ir ieguvušas bēgļu statusu, savukārt alternatīvo statusu — deviņas personas, no kurām piecas to ir zaudējušas un atgriezušas savā mītnes zemē. Viens bēgļa statusu saņēmušais ir ieguvis Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā. Patvēruma meklētāju skaits ir samazinājies pēdējos divus gadus. 2002. gadā Latvijā ieradusies 30 patvēruma meklētāji, 2003. gadā patvērumu pieprasījuši tikai pieci cilvēki, savukārt 2004. gadā — septiņi. Tiek prognozēts, ka patvēruma meklētāju skaits Latvijā ar laiku, iespējams, palielināsies, taču ne tik strauji kā citās Eiropas valstīs, ņemot vērā, ka patvēruma meklētāji izvēlas valstis ar augstu dzīves līmeni, kur bēgļiem un alternatīvo statusu ieguvušajiem tiek nodrošinātas lielas iespējas saņemt sociālo palīdzību, taču Latvijā tās ir minimālas. Tāpat patvēruma meklētāji parasti izvēlas valstis, kurās jau izveidojušas viņu tautiešu kopienas, tādējādi nonākot sev pierastā vidē, kurā nav valodas problēmu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

25. maijā notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde.

Iepazinās ar valsts kontroles revīzijas atzinumu

Padomes locekļi izskatīja LR Valsts kontroles Pašvaldību revīzijas departamenta kolēģijas šī gada 27. aprīļa atzinumu par Preiļu rajona pašvaldībā veikto likumības revīziju un pieņēma to zināšanai. Kolēģijas priekšsēdētāja A.Krūmiņa parakstītajā atzinumā cita starpā minēts, ka 2004. gada finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Preiļu rajona padomes finansiālo stāvokli un naudas plūsmu un atbilst LR MK noteikumu nr. 999 «Valsts un pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskatu sagatavošanas kārtība» prasībām.

Piešķirā līdzfinansējumu

Lai pilnībā izpildītu 2005. gadā paredzētās līdzfinansētāja saistības un virzītu projekta realizāciju, nolemts iedalīt 1000 latus no Preiļu rajona privatizācijas fonda līdzekļiem. Šī summa pieņākas Preiļu arodvidusskolai ERAF projekta īstenošanai un domāta kulinārijas laboratorijas renovācijai un modernizācijai. Kopumā šī projekta finansējums ir 56 tūkstoši latu, tajā skaitā 4000 latu — rajona padomes līdzfinansējums. Atlikušo summu nolemts ieplānot rajona padomes 2006. gada budžetā.

Izmaiņas komisiju un konsultatīvo padomju sastāvā

Nolemts izslēgt no Preiļu rajona pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes sastāva bijušo Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas

nodalās vadītāju Elitu Jermolajevu. Turpmāk padomes sastāvā darbosies padomes priekšsēdētāja vietnieks Arturs Štagars un sabiedrisko organizāciju apvienības «Preiļu NVO atbalsta centrs» izpilddirektore Ineta Liepniece.

No Preiļu rajona pašvaldības privatizācijas fonda padomes komisijas locekļa pienākumu pildīšanas atbrīvots Voldemārs Adamovičs. Viņa vietā šajā padomē strādās Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns.

Sakarā ar izmaiņām rajona vietējo pašvaldību vadītāju sastāvā pēc marta vēlēšanām nolemts IX Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku rīcības komitejas sastāvā iekļaut rajona padomes priekšsēdētāju Andri Vaivodu un viņa vietnieku Arturu Štagaru.

Izsludina sakoptāko pagastu un novadu konkursu

Nolemts izsludināt konkursu «Sakoptākais Preiļu rajona novads, pagasts 2005», apstiprināts arī šī konkursa nolikums.

Konkurss rajonā noritēs no 6. līdz 22. jūnijam. Uzvarētāju noteikšanai izveidota konkursa komisija sešu cilvēku sastāvā, divi no kuriem pārstāvēs pašvaldības. Vēl komisijā darbosies tās vadītāja Irēna Šaitere, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, lauku konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere un Daugavpils reģionālās vides pārvaldes pārstāvis Preiļu rajonā Ilmārs Ivdris.

Konkursa noslēgums paredzēts 2. jūlijā Preiļos. Sakoptākā pašvaldība tiks izvirzīta skates Latgales novada konkursam.

Arī šogad konkursā tiks vērtēta pašvaldības sabiedriskā un individuālā sektora sakoptība, veiktais darbs vides aizsardzībā, rezultāti zemkopībā, lopkopībā un lauku vides uzturēšanā, kultūrvides veidošana pašvaldībā, lauku ceļu stāvoklis, kā arī sabiedrisko attiecību veidošanas iespējas.

Atbalsta iesniegumu

Izskatīts Latvijas Pašvaldību savienības Pagastu apvienības valdes locekles, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētājas Maijas Spūles iesniegums un nolemts atmaksāt viņai sešu daļības maksu, transporta izdevumus, kā arī komandējuma izdevumus.

Apbalvos ar Atzinības rakstu

Nolemts par tautas mākslas un deju mākslas kopšanu un tradīciju saglabāšanu, kā arī sakarā ar kolektīva 15 gadu jubileju ar rajona padomes Atzinības rakstu apbalvot Līvānu novada Rožupes kultūras nama vidējās paudzes deju kolektīva vadītāju Andreju Usāru. Šādu atzinības rakstu saņems arī deju kolektīvs.

Par papildus telpām Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu filiālei

Sakarā ar to, ka Nodarbinātības valsts aģentūra iesaisījusies Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektā «NVA darba apstākļu nodrošināšana atbilstoši veicamajām funkcijām un informācijas apmaiņas operatīvitātes uzlabošana», aģentūras Preiļu filiālei nepieciešamas papildus telpas, kā arī jāpagarina jau esošo telpu nomas līguma darbības termiņš. Padomes sēdē nolemts noslēgt vienošanos par izmaiņām

2003. gada 12. maijā noslēgtajā telpu nomas līgumā. Turpmāk filiālei tiks iznomātas telpas 260,55 m² platībā, tajā skaitā papildus iznomāto telpu platība — 171,6 m². Vienošanās paredz arī kopējo nomas maksu mēnesī, kā arī to, ka līguma darbības termiņš tiek pagarināts līdz 2011. gada 1. jūlijam.

Bijušajam padomes priekšsēdētājam izmaksās prēmiju

Bijušais Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns bija griezies rajona padomē ar lūgumu par kompensācijas izmaksu triju amatālu apmērā sakarā ar pilnvaru izbeigšanu. Nolēmts noraidīt kompenšācijas izmaksu, bet izmaksāt prēmiju 1000 latu apmērā par ilggadēju darbu rajona attīstības veicināšanā.

Deleģē darbam Latgales reģiona attīstības aģentūras padomē

Izskatīta biedrības «Latgales reģiona attīstības aģentūra» direktora Māra Bozoviča vēstule un nolemts deleģēt darbam biedrības «Latgales reģiona attīstības aģentūra» padomē Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju Andri Vaivodu.

Deleģē pašvaldību pārstāvju sapulcei

Nolēmts deleģēt Daugavpils reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora izveidojušo pašvaldību pārstāvju sapulcei Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galveno speciālistu Aivaru Pizeli.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

TURPINĀS AKCIJA «ŠMUCĪGĀKAIS PAGASTS, PILSĒTA, IELA, MĀJA»

Preiļus no dienvidu puses ietver šāda izskata grāvis ar nenolidzinātiem zemes vaļņiem. Nesakoptā un aizmirstībai atdotā jaunbūve — vairākstāvu dzīvojamās mājas celtnē, ko sen būtu laiks novākt, krūmi, pamesti bloki, druzas. Šeit nav saprotama arī robeža, kur beidzas pašvaldības zeme, un kur ir privātpašums. Tomēr, lai kam šī teritorija piederētu, kopskats ir nepievilcīgs, rada iespaidu par nesakārtotu un nekoptu vidi. Jaunbūve apdraud arī drošību. Uz tās palodzēm vai ieeju jumtiņiem nereti uzrāpjas ziņkārīgi bērneli. Redzot pušēlus draiskojamies trešā stāva logu ailēs, jādodomā par pieaugušo cilvēku bezatbildību.

Fotogrāfija tapusi agrā pavasarī, bet situācija nav mainījusies arī tagad, kad pilsēta ietērpusies zaļā rotā.

OTRDIENAS INTERVIJA

Man ir svarīgi apzināties, ka iecerēto varu sasniegt

— Jāni, tu paliksi Preiļu Valsts ģimnāzijas vēsturē kā audzēknis, kurš viena mācību gada laikā valsts olimpiādēs ieguva piecas godalgas. Pastāsti, lūdzu, tuvāk par šīm uzvarām. Vai, gadījumā, šogad arī valstī nebiji vienīgais tāds skolēns, kuram rekordliels uzvaru skaits?

— Zinu, ka bija skolēni ar trim godalgotām vietām. Par piecām neesmu dzirdējis. Biznesa ekonomikas pamatos man piešķirta otrā vieta, fizikā – trešā, matemātikā, vēsturē un ķīmijā – atzinība.

— Kas ir šo panākumu pamatā – milzīgs darbs, vai dabas dots talants?

— Es uzskatu, ka to esmu sasniedzis ar lielu darbu. Arī ar manu skolotāju ieguldīto darbu. Par to gribu pateikties visiem pedagogiem, kas mani mācījuši Riebiņu vidusskolā, Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu Valsts ģimnāzijā. Kā arī vecākiem, draugiem, radniekiem par atbalstu. Ne maza nozīme arī manām personiskajām ambīcijām. Es zinu, ko gribu sasniegt, un to arī sasniegšu.

— Vai teicamnieks biji jau kopš pirmās klases?

— Sākumā tik spīdoši man nemaz negāja. Olimpiādēs piedalījos kopš 4. klases, bet izteikti labas sekmes kļuva pamatskolas beigās – astotajā, devītajā klasē. Pie nopietnām mācībām mani pielika mamma. Sākotnēji tas man likās diezgan drakoniski un diktatoriski, bet tagad esmu pateicīgs, ka viņa to darīja. Nu es to daru pats un pēc savas gribas.

Man nav viegli atbildēt uz jautājumu, kurš no priekšmetiem ir vairāk un kurš mazāk mīļš. Visvairāk aizraujos ar matemātiku un fiziku. Izceļot godalgu fizikas olimpiādē, esmu nodrošinājis uzņemšanu Latvijas Universitātes fizikas un matemātikas fakultātē, par ko es arī sapņoju. No humanitārajiem priekšmetiem mani vairāk saista vēsture. Es to apgūstu gan kā mācību priekšmetu, gan arī lasot grāmatas, skatoties filmas.

— Ko tu vēlies studēt?

— Esmu nolēmis saistīt dzīvi ar fiziku. Vēlāk izlemšu, vai tā būs inženierzinātne, vai teorētiskā zinātne.

— Vai uzdevumi valsts olimpiādē bija smagi?

— Ir uzdevumi, kurus esam risinājuši stundās. Arī citi mani kursa biedri ar labiem panākumiem piedalās olimpiādēs.

— Ar ko tavā atmiņā paliks Preiļu Valsts ģimnāzija?

— Manā uztverē tā ir unikāla skola ar augsti profesionālu skolotāju kolektīvu. Skolas gaisotne ir īpaša. Visi viens otru atbalsta, priedzējas par otra panākumiem. Tē neeksistē tāda lieta kā skaudība. Valda izpalīdzīgums un draudzīgums. Piedaloties olimpiādēs, esmu redzējis daudz skolu, tāpēc par ģimnāziju varu teikt, ka tā ir viena no modernākajām mācību iestādēm. Arī tik sakoptu un skaistu skolu kā mūsējā esmu maz redzējis. Ģimnāzija ir skola, kurai

● Jāņa mīļākais gadalaiks ir ziemas sākums. Balti sniegi. Debesis mirgo milzums zvaigžņu. Ir tik labi zem zvaigžņotām debesīm domāt par visu to, kas gaida dzīvē. Foto: M. Rukosujevs

man lielā mērā jāpateicas par saviem panākumiem.

— Un Preiļi? Šogad «Novadnieks» ir ticis ar daudzim lauku vidusskolu divpadsmitklasniekiem un taujājis, vai savu nākotni saista ar dzimto pusi.

— Man Preiļi ļoti patīk. Tā ir skaista un sakopta pilsēta, diezgan mierīga un klusa, kas mūsdienās ir svarīgi. Cilvēki saprotoši un varbūt pat iejutīgāki nekā citviet Latvijā. Es labprāt šeit atgrieztos, ja mans darbs to atļautu. Tā kā es savu dzīvi gribu saistīt ar fiziku, man būs jāstrādā tur, kur atradīsies pētniecības centri, — Rīgā, bet iespējams arī, ka ārzemēs.

— Kāds ir tavs sapnis, ko tu vēlētos sasniegt?

— Daudzreiz esmu mēģinājis savus sapņus pats sev noformulēt, bet tas man nav izdevies. Priekšstatu par nākotni mainās, un arī sapņi mainās. Man grūti noformulēt, ko tieši es gribu sasniegt, pie kā apstāties. Bet varbūt tas arī ir labi, ka es nezinu, kur apstāšos, ko sasniegšu.

— Ja zelta zivtiņa vai burvju nūjiņa tev dotu iespēju izpildīt trīs vēlēšanās, kādas tās būtu?

— Es nezinu, kādas būtu divas pirmās, bet trešā noteikti būtu tāda, lai es aizmirstu šo brīdi, kad zelta zivtiņa man palīdzējusi. Man ir svarīgi apzināties, ka es savu iecerēto varu sasniegt pats.

— Lūdzu, iepazīstini tuvāk ar savu ģimeni un pastāsti par savu bērnību.

— Esmu dzimis Preiļos, un te aizvadījis arī līdzšinējo dzīvi. Mamma Faina ir skolotāja Riebiņu vidusskolā, māca krievu valodu un literatūru. Arī es tur mācījos četrus gadus. Mans tēvs Jānis strādā akciju sabiedrībā «Preiļu siera» par tehnikas operatoru, bet pēc specialitātes ir vēstures skolotājs, strādā arī tehniskās jaunrades centrā un vada kuģu modelēšanas nodarbības. Kādreiz agrāk arī mans vectēvs, Jānis vārdā, strādāja siera rūpnīcā. Pirms pāris ga-

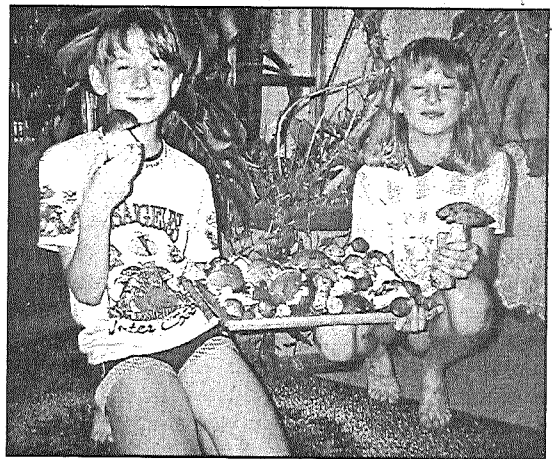
Par zemāko iegūto atzīmi šajā mācību gadā Preiļu Valsts ģimnāzijas 3.d kursa audzēknis JĀNIS TIMOŠENKO uzskata septiņnieku, bet gada vērtējumos nav nevienas zemākas atzīmes par devītnieku. Man apkārt vienmēr bijuši ļoti inteligenti, čakli cilvēki ar augstām darbaspējām, un tas zināmā mērā ir palīdzējis, saka Jānis dažas nedēļas pirms vidusskolas izlaiduma.

Jāņaprāt, dzīvē lielākās vērtības ir uzticami draugi, ģimene, veselība, labs garastāvoklis. Šovasar Jānis kļūs pilngadīgs. Svētku svinēšana gan viņu nesaistot, jo ne sevišķi griboties būt uzmanības centrā, bez tam viss liekoties pārāk oficiāli. Man labāk patīk tikt ar draugiem bez jebkādiem ieganstiem, atzīst Jānis. Tomēr pats svētkos labprāt apsveic paziņas, uzskatot, ka cilvēkiem ir svarīgi zināt, ka par viņiem domā.

● Jānis Timošenko visu trīs gadu laikā, ko pavadīja Preiļu Valsts ģimnāzijā, bija starp tiem audzēkņiem, kuri ar saviem panākumiem valsts olimpiādēs palīdzēja skolai iegūt augstu vietu Latvijas mācību iestāžu reitingā un saņemt Draudzīgā aicinājuma balvu. Attēlā Jānis Timošenko pēc Gudrības pūces saņemšanas Nacionālās operas teātrī kopā ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāni Eglīti (no kreisās), PVG direktori Ligitu Pauņiņu un toreizējo izglītības un zinātnes ministru Kārlī Šadurski.

pieradis un uzskatu par pašsaprotamu, ka šīs mantas ir manās mājās. Mans tētis ir cilvēks ar zelta rokām. Viņš prot paveikt pilnīgi visu, kas ir vajadzīgs mājās. Visu, ko tagad protu darīt māj-saimniecībā, esmu iemācījies no viņa, kaut arī man šiem darbiem pietrūkst pacietības.

● Attēls komentārus neprasa, jo tāpat skaidrs, ka Jānis un Marina ir priecīgi par meža veltēm. Foto no Timošenko albuma.

Es pats esmu izveidojis maizes etiķešu kolekciju. Sāku krāt pirms gadiem četriem. Tagad savāktis jau pāri tūkstotim eksemplāru.

— Vai visu šo maizi esi arī nogaršojis?

— Nē. Dažas etiķetes no ārzemēm man ir atveduši draugi.

— Vai mamma un māsa piedalās kopīgajās kolekcionēšanas tradīcijās?

— Manai mammai tam neatliek laika, jo viņa strādā ļoti daudz un smagi. Viņa pasniedz stundas arī Sīļukalna pamatskolā. Tomēr mājās atrod brīžus saviem vaļaspriekiem – adīšanai un grāmatu lasīšanai.

Māsa ir cilvēks, kas vienmēr ir gatavs man palīdzēt. Viņa izdara to, priekš kā man neatliek laika. Palīdz gatavoties eksāmeņiem un kontroldarbiem, uzdodot jautājumus un pārbaudot atbilžu pareizību. Marinas lielākā aizraušanās ir viņas kaķis, ar ko dzīvo ļoti saticīgi. Īstenībā viņa ir vienīgā, kurai kaķis atbild ar tādām pat jūtām. Māsa ļoti veiksmīgi piedalās fizikas, ķīmijas, matemātikas olimpiādēs gan rajona, gan arī valsts mērogā. Viņa šogad ieguva otro vietu valsts atklātajā matemātikas olimpiādē.

— Jūs esat Jāni trijās pa-

audzēs. Vai šo tradīciju turpināsi arī savā ģimenē?

— Kāpēc gan ne? Jāņus pārāk plaši nesvinam, bet par ģimenes svētkiem tie ir kļuvuši.

— Vai tev atliek laiks arī kādām citām nodarbībām – sportam, izklaidēm, draugiem?

— Jā, tas viss ir nepieciešams, un es tam atrodu laiku. Iespēju robežās labprāt nodarbojos ar sportu. Ģimnāzijā piedalos debašu klubā. Daudz lasu. Mums mājās ir plaša bibliotēka, kas sastāv galvenokārt no latviešu dailiteratūras. Mani vairāk aizrauj 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta pirmās puses literatūra, reālists. Ja man jautā par mīļākajām grāmatām, es katru reizi nosaucu kādu citu. Man tuvas ir Čārlza Dikensa «Lielās cerības», Teodora Draizera, Remarka darbi. Ar ģimeni un draugiem dodamies pārgājienos pa Latgales skaistākajām vietām ar nakšņošanu un bez tās. Kopā ar ģimeni esmu braucis ārzemju ceļojumos. Agrākajos gados bieži devāmies sēpot. Aizraujos ar datoru.

— Šī bija pirmā intervijs tavā dzīvē. No sirds novēlu daudzas citas tavās turpmākajās gaitās.

— Paldies.

L.Rancāne

Trūkuma smagā nasta katram piektajam Preiļu novada iedzīvotājam

Pabalsti trūcīgajiem

Preiļu novada sociālā dienesta darbinieki ir cilvēki, kuri pašvaldības teritorijā dzīvojošo cilvēku reālos materiālos apstākļus pārzina vislabāk. Sociālā dienesta vadītāja **Diāna Vucāne** situāciju raksturo ar skaitļiem. 2004. gadā no pašvaldības budžeta sociālajos pabalstos izmaksāti 60 783 latī. Pabalstus saņēmušas 2433 personas, kas ir vairāk nekā piektā daļa no visiem novada iedzīvotājiem. Garantētais minimālo ienākumu (GMI) pabalsts pērn izmaksāts 28 454 latu apmērā 477 personām.

Dažādos tiesību aktos noteiktie pārējie izmaksātie sociālie pabalsti pērn bija 22 748 latī. Tajā skaitā ēdināšanai bez maksas vai par daļēju samaksu (zupas virtuvei, taloniem) iztērēti 1539 latī, brīvpusdienām skolās vai bērnudārzos — 6519 latī, dzīvokļa pabalstiem (īres un komunālajiem maksājumiem, kurināmā iegādei), 10 831 latī, medicīnas pakalpojumu samaksai — 987 latī, pabalstiem bērna izglītībai, audzināšanai — 1039 latī, pabalstiem bāreņiem dzīves uzsākšanai — 800, pabalstiem citiem mērķiem — 1027 latī. Šie pabalsti piešķirti 1572 personām.

Izsniegti arī vienreizējie sociālie pabalsti ārkārtas situācijās (apbedīšanas pabalsti, stihiskas nelaimes un citos gadījumos) 9581 lata apmērā. Tos saņēmušas 384 personas.

Situācija nemainās arī šogad. Piemēram, aprīlī GMI pabalsts piešķirts 3668 latu apmērā.

Ģimene, kuras ienākumi uz vienu locekli

ir līdz 40 latiem, atbilst trūcīgas ģimenes statusam. GMI saņem tā ģimene, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par 21 latu mēnesī, pašvaldībai jāgarantē piemaksa līdz 21 latam. Maznodrošinātas personas statuss nav paredzēts ar likumu, to pašvaldība var noteikt pati atkarībā no savām budžeta iespējām. Līdz ar to katrā pašvaldībā maznodrošināto personu noteikšanas kārtība var būt citādāka. Preiļu novadā maznodrošinātas ģimenes statusa piešķiršana notiekot tikai ļoti retos gadījumos.

Pabalstu saņēmēju skaits ar katru gadu palielinās. Daļēji tas varētu būt skaidrojams ar to, ka pakāpeniski tiek noteikta lielāka GMI summa. Tomēr lielas problēmas rada trūcīgas ģimenes statusa piešķiršanai nepieciešamo dokumentu savākšana. Iesniegumam par statusa piešķiršanu jāpievieno vairākas izziņas, arī par atsevišķi dzīvojošajiem bērniem, kuri ir likumīgie apgādnieki. Izziņas tiek prasītas no darbvietām. Pērn bija noteikts pabalsts 30 latu apmērā par dzīvokļiem ar centrālapkuri vai 20 latu malkas iegādei. Šogad summas paaugstinātas attiecīgi līdz 35 un 25 latiem. Nav arī sociālo dzīvokļu, uz kuriem varētu pārcelties tie iedzīvotāji, kas nespēj tikt galā ar komunālajiem maksājumiem.

Ievērojama pabalstu summa — 6519 latī — pērn iztērēta brīvpusdienu nodrošināšanai skolās un bērnudārzos. Tās saņēmis 281 bērns. Pašvaldība ir paredzējusi pabalstus 50 procentu apmērā no maksas par bērna uzturēšanos bērnudārzā, medicīnas

● **Preiļu pagasta centra ēkā Ličos uzstādīto veļas automātu ik nedēļas izmanto vidēji septiņas ģimenes. Par izdevīgu pakalpojumu to uzskata arī kāda no trūcīgajām ģimenēm, kurā dzīvo desmit četrus paaudžu cilvēki. Veļas mazgāšana ar pašvaldības finansētu ūdeni, elektrību un pulveri tai izmaksā 20 santīmus.**

pakalpojumu apmaksas segšanai 30 procentu apmērā. Pabalstu ēdināšanai (zupas virtuvē) pērn saņēmušas 79 trūcīgas personas.

Trūcīgām ģimenēm tiek piešķirts arī apbedīšanas pabalsts. Pavisam nesēn pašvaldība apstiprinājusi pabalstu pensionāriem medicīnisko pakalpojumu apmaksai 50 procentu apmērā. To var saņemt

pensionāri, kuru pensijas nepārsniedz 70 latu un kuri ir vientuļi, vai arī likumīgie apgādnieki nespēj par viņiem rūpēties. Šādiem pensionāriem ir iespēja saņemt arī ēdināšanas pabalstu, ja vēlas ēst zupas virtuvē, apkures pabalstu.

Situācija uzlabojas maz

Jebkurš pabalsts, kurš nav vienreizējais, tiek piešķirts uz trijiem mēnešiem. Pēc šī perioda cilvēkam jāiesniedz jauna iztikas līdzekļu deklarācija. Likumā noteikts, ka pabalstu GMI līmeņa nodrošināšanai pašvaldība nedrīkst maksāt ilgāk par deviņiem mēnešiem gadā. Ja situācija neuzlabojas, pabalstu var pieprasīt no jauna, atkārtoti sagatavojot deklarācijas un izziņas. Ļoti daudziem cilvēkiem GMI pabalsts tiek maksāts ilgstoši, atzina **Diāna Vucāne**.

Situācija ir drūma, apliecināja dienesta vadītāja, nereti esot nesaprašanā, kā ģimenes, kuru ienākumi ir 21 lats uz vienu locekli, spēj izdzīvot.

Triju gadu laikā, kopš darbojas sociālais dienests, apmeklētas daudzas mājas. Cilvēku dzīves apstākļi, sevišķi pagastos, esot ļoti smagi. Šajā sakarībā viņa atzinīgi novērtēja to, ka novada ļaudis sociālajā dienestā labprāt nodod pašiem nevajadzīgus lietotus apģērbus, apavus un citas mantas: ledusskapjus, gāzes plītiņas, mēbeles, traukus, nažus, dakšas, kastroļus, pannas, aizkarus, spilvenus, segas. Šie priekšmeti nodar vientuļajiem iedzīvotājiem, kuriem nav nekādas iedzīves, vai arī tiem, kas atgriezušies no ieslodzījuma vietām. Ļoti smaga situācija esot ģimenēs ar skolas vecuma bērniem. Naudas vajag daudz, — mācību līdzekļiem, ekskursijām, līdzdalībai pasākumos. Liela daļa no trūcīgajiem cilvēkiem ir atraduši iespēju savus dzīves apstākļus izmainīt, bet daudziem tas neizdodas, un šajā apstākļi vainojams viņu zemais izglītības līmenis, pārliecinājusies **Diāna Vucāne**. Ja pie tam cilvēks ir pirmspensijas vecumā, situācija ir gandrīz vai bezcerīga.

Zupu uz pagastiem vedīs termosos

Šogad sociālajām vajadzībām no novada budžeta piešķirta lielāka summa — 72 760 latu, bet inflācijas kāpuma dēļ šis palielinājums praktiski nav jūtams un neatbilst pieprasījumam. Tomēr kopumā novada domes attieksmi pret sociālo nodrošinājumu **Diāna Vucāne** uzskata par apmierinošu.

Dienestā strādā pieci sociālie darbinieki. Nupat pieņemts sestais sociālais darbinieks nodarbinātības dienesta subsidētā darba vietā. Divi uz puslīkmēm strādā pagastu centros. Mājas aprūpe novada teritorijā uzticēta speciāli apmācītiem 14 aprūpētājiem, kas gādā par 47 nevarīgiem iedzīvotājiem. Aprūpētāja darba samaksa noteikta viena lats apmērā par stundu. Pakalpojumu apjomu un kvalitāti regulē savstarpēji noslēgti līgumi. Aprūpētāji var izmantot sociālā dienesta centra pakalpojumus: aprūpējamo drēbes mazgāt veļas mazgājamajās mašīnās, piegādāt zupas virtuvē gatavoto ēdienu, uz mājām uzaicināt centra frizieri. Pusgada laikā palielinājies to iedzīvotāju skaits, kas izmanto pagastu centros uzstādītās veļas mazgājamās mašīnas. Tuvākajā laikā dienests plāno sagādāt liela tilpuma termosus, lai siltu ēdienu no zupas virtuves varētu piedāvāt trūcīgajiem iedzīvotājiem lauku teritorijās. Tiek risināts jautājums par sociālās aprūpes mājas ierīkošanu gados veciem cilvēkiem, aicinot kopīgā projektā iekļauties apkārtējās pašvaldības.

Sarunas nobeigumā **Diāna Vucāne** pastāstīja par kādu nupat saņemtu priecīgu ziņu. Bērnu un ģimenes lietu ministrija atbalstījusi dienesta sagatavoto projektu par rotaļu un atpūtas telpu ierīkošanu tiem bērniem, kuri neapmeklē bērnudārzus, jo vecāki nespēj par to samaksāt. Telpas paredzēts iekārtot sociālā dienesta centra otrajā stāvā.

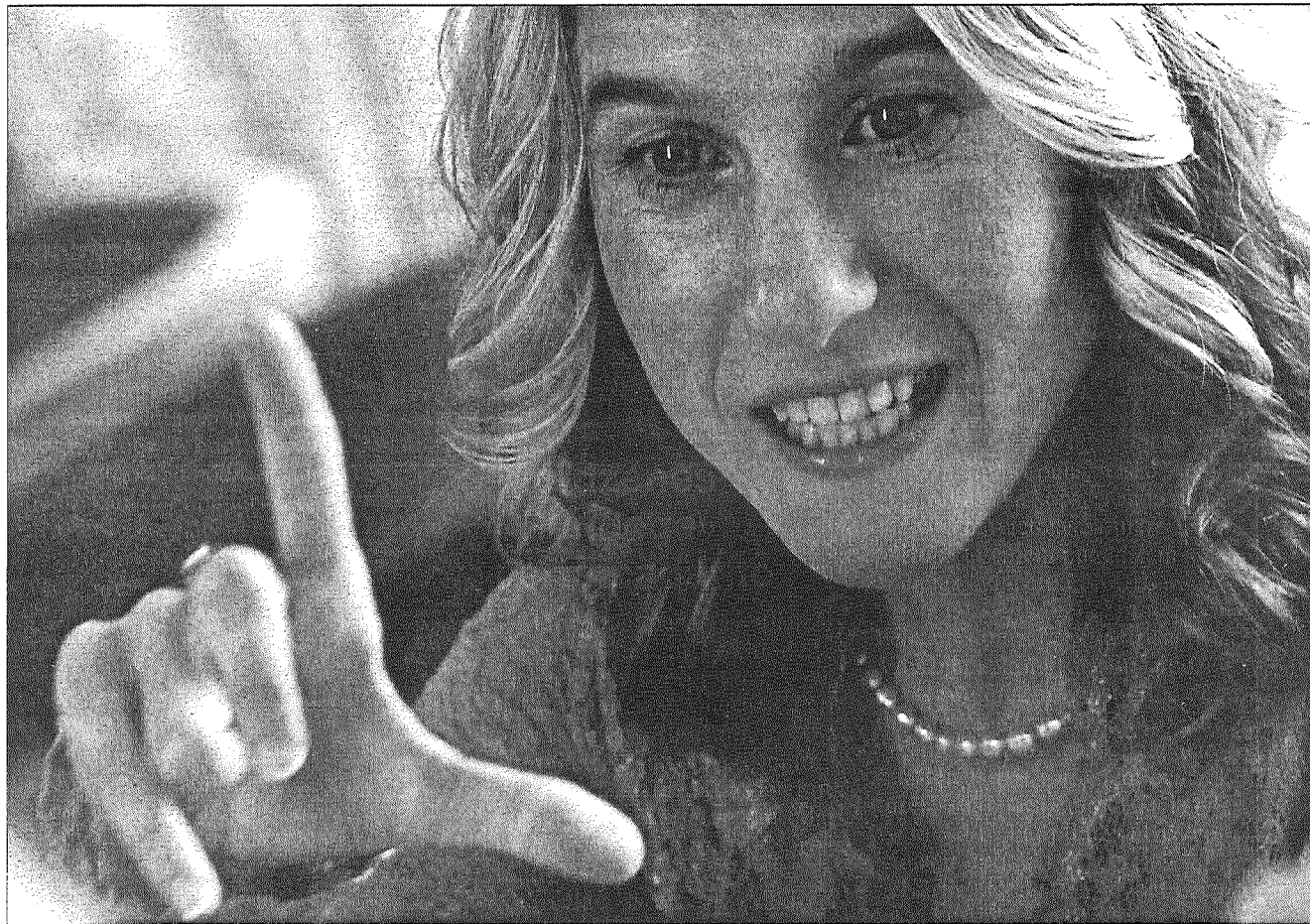
L.Rancāne

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Un tagad katru vakaru pēc darba...

Runa ir tikai un vienīgi par Lattelekom cenām!

0,10 Ls

Darbdienų vakaros iekšzemes tālsaruna maksā ne vairāk kā 10 santīmus*.

Papildu informācija: 8008040 vai www.lattelekom.lv

*Cena spēkā līdz Jāņiem laikā no 20.00-7.00.

 Lattelekom

Mājas telefonam smieklīgi mazas cenas un dažādu izmēru tarifi.

Nepārtrauktais process – skolu akreditācija

reģionālās daļas valsts izglītības galvenais inspektors rajonā JĀNIS LOZDA (attēlā).

Mācību gads ar patīkamu akcentu noslēdzās Aglonas internātvīdusskolā. Skola izgājusi akreditācijas procesu.

Jau divpadsmit gadus turpinās skolu akreditācijas process, un akreditāciju ik pēc kāda laika posma piedzīvo katra no mācību iestādēm. Kas ir akreditācija, un kā tā tiek veikta mūsu rajona skolās, plašāk stāstīja Izglītības valsts inspekcijas (IVI) Latgales reģionālās daļas valsts izglītības galvenais inspektors rajonā JĀNIS LOZDA (attēlā).

Vārds «akreditācija» nozīmē atzinumu, teica Jānis Lozda. Izglītības iestādes realizē mācību programmas, ko reglamentē standarts, un pēc noteikta laika akreditācijas procesā tiek pārbaudītas gan programmas, gan arī mācību iestādes atbilstība šiem standartiem.

Minimālais laiks, uz kuru skolu var akreditēt, ir viens gads, maksimālais – seši gadi. Akreditāciju var atlikt, bet tikai uz neilgu laiku, ja izglītības iestāde neatbilst noteiktam prasībām. Neakreditēšana draud, ja mācību programma neatbilst standartam, pedagogu izglītība — prasībām, bet materiāli tehniskā bāze ir tik vāja, ka programmas nav iespējams realizēt.

Metodiskajos norādījumos stingri noteikta dokumentu forma un komisijas ekspertu sastāvs. Tomēr pirms katras mācību iestādes vai programmas akreditācijas valsts akreditācijas komisija vēlēreiz akreditē ekspertu grupu. Grupu vadīšana parasti tiek uzticēta izglītības inspektoram. Jānis Lozda divpadsmit gadus ir vadījis akreditācijas komisiju.

Komisija pārbaudes laikā dod savu vērtējumu par daudziem rādītājiem. Summējot iegūtos punktus, arī tiek no-

teikts laika periods, uz cik gadiem skola saņem atļauju turpmākam darbam. Iegūstot lielāko punktu skaitu robežās no 30 līdz 36, skola tiek akreditēta uz ilgāko periodu – sešiem gadiem, bet programma uz tādu pašu termiņu par 32 līdz 36 punktiem. Minimālais iegūstamo punktu skaits ir divpadsmit, par kuriem skola vai programma tiek akreditēta tikai uz gadu.

Viens no īsākajiem akreditācijas termiņiem, kas piešķirts rajona skolām, ir Aglonas katoļu ģimnāzijai – divi gadi. Šeit mācību programmas tiek realizētas atbilstoši standartiem, atzina Jānis Lozda, piebilstot, ka skola ir privāta, taču problēmas šeit rada mazais skolēnu skaits.

Akreditācijas komisija ne vēlāk kā 15 dienas pirms noteiktā procesa uzsākšanas datuma saņem un sāk iepazīties ar skolas nolikumu, programmu kopijām, stundu sarakstiem, informāciju par skolotājiem. Komisija skolā tiekas ar pedagogiem, kas viņus informē par procesa gaitu. Komisijas locekļi cenšas apmeklēt arī katra skolotāja mācību stundas vai nodarbības. Tiek veikta 9. un 12. klases skolēnu anketēšana, kurā bērni anonīmi var izteikt savu spriedumu par skolu. Jānis Lozda novērojis,

ka skolēni anketās par mācību iestādi lielākoties cenšas izteikt kaut ko miļu un jauku. Komisija uz sarunu aicina skolas audzēkņu vecākus un ar anketu palīdzību noskaidro arī viņu domas. Tiek pētīti klašu žurnāli. Tie atspoguļo arī psiholoģisko aspektu, piemēram, ja skolēnam no 1. septembra līdz Ziemassvētkiem iegūti tikai divi vērtējumi, tas bērnam var radīt lielu spriedzi. Akreditācijas noslēgumā notiek diskusijas un pārrunas ar pedagogiem un tehniskajiem darbiniekiem, kam seko pedagogiskās padomes sēde. Tajā pārskatu par pārbaudes rezultātiem un priekšlikumus tālākam darbam sniedz ekspertu komisija. Direktors apkopotā veidā saņem skolēnu, vecāku, skolotāju un tehniskā personāla ierosinājumus. Pēc tam komisija apkopo rezultātus un dod savu atzinumu par izglītības iestādes akreditāciju, kā arī ierosina apstiprināšanai Izglītības un zinātnes ministrijā akreditācijas komisijā.

Šajā mācību gadā uz pieciem gadiem akreditētas Līvānu mākslas skola un Preiļu 2. vidusskola, bet uz sešiem – Līvānu mūzikas skola un abas jaunās Līvānu 1. vidusskolas vispārīzglītojošās programmas.

Divpadsmit gadu laikā, kopš tiek veikta mācību iestāžu akreditēšana, rajona skolas šo procesu piedzīvojušas divas, trīs un četras reizes. Akreditācija tiek veikta arī tajos gadījumos, ja skolas darbā parādās kādas problēmas vai arī notiek izmaiņas.

Pa šiem gadiem ievērojami izmainījusies skolu dzīve. Sākot ar jaunā mācību gada 1. septembri, skolās vairs nebūs iespējams strādāt pedagogiem bez augstākās pe-

dagoģiskās izglītības un attiecīgās kvalifikācijas savā priekšmetā, atsevišķos gadījumos varēs turpināt strādāt skolotāji, kas studē skolai vajadzīgajā specialitātē. Līvānu 1. vidusskolas, Jersikas pamatskolas jaunās sporta zāles, Preiļu Valsts ģimnāzijas mācību rezultāti, augstais izglītības līmenis Līvānu 1. vidusskolā, — arī šie un citi piemēri apliecina mūsu skolu izaugsmi, teica inspektors. Viņš īpaši uzsvēra vairāku direktoru un vietnieku augsto kvalifikāciju, ko apliecina teicami sagatavotie maģistra darbi, kā jaunāko piemēru minot Līvānu 1. vidusskolas direktora vietnieces Ineses Magdalenokas maģistra darbu – pētījumu aktuālo skolvaldības problēmu jautājumos.

Jaunā mācību gada pirmajā pusgadā akreditācija plānota Preiļu vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolā, Priekuļu, Rimicānu, Siļūkalna, Sutru, Vanagu, Vārkavas pamatskolās.

Skolu sakārtošanu atbilstoši visiem kritērijiem veicina kontroles dienestu pieprasītie augstie standarti. Valsts sanitārā inspekcija, Valsts darba inspekcija, ugunsdzēsības, veselības aizsardzības dienesti, izglītības inspekcija, — tie ir dienesti, no kuru prasību ievērošanas skolas nevar izvairīties. Skolu sakārtošanā pašvaldības iztērējušas daudz līdzekļu. Piemēram, Vārkavas novada dome griežas pēc aizdevuma Valsts kasē, lai Vārkavas vidusskola iegūtu savu tagadējo nevainojamo izskatu. Ar pašvaldības finansiālo atbalstu katru gadu notiek pārmaiņas Preiļu 1. pamatskolā. Tomēr dažām rajona skolām pašvaldību atbalsta diemžēl pietrūkst.

L.Rancāne

Līvānos ietvju un laukumu remontdarbi rit pilnā sparā

Šovasar pilnā sparā rit Līvānu pilsētas ietvju un laukumu remontdarbi, kurus veic par pašvaldības ielu un ceļu fonda budžeta līdzekļiem.

Kā informē Līvānu novada domes tehniskais eksperts Jānis Liepa, cenu aptaujas rezultātā ir noslēgts līgums ar SIA «Krustpils» par Rīgas ielas un Stacijas ielas ietvju, kā arī laukuma Rīgas ielā rekonstrukciju.

Šonedēļ tiks pabeigti laukuma Rīgas ielā (starp ēkām Rīgas 110 un Rīgas 108) rekonstrukcijas darbi, kā arī Rīgas ielas ietves no Liepu ielai līdz Stacijas ielai remonts. Šī laukuma un ietves atjaunošana pašvaldībai izmaksā 11,4 tūkstošus latu. Par šiem līdzekļiem veikta ietves un laukuma pamatnes izbūve, izveidota lietus ūdens tekne, uzstādīti bortakmeņi, veikta asfaltbetona seguma ieklāšana, plānots veikt arī elementāru labiekārtošanu — ierīkot zālāju, uzstādīt ceļa zīmes ar norādēm uz stāvlaukumu. Plānots, ka stāvlaukumā varēs ievietot ap 10 automašīnām. Autotransporta stāvlaukuma problēma Līvānos ir aktuāla, īpaši centrā pietrūkst vietas automašīnu novietošanai.

Ietvju asfaltēšanas darbi ir uzsākti arī Stacijas ielas abām malās. Šajā ielas posmā līdz dzelzceļam pilnībā atjaunotas ietves, izveidoti bortakmeņi, pie krustojuma ar Rīgas ielu uzstādīta metāla barjera, gājēju pāreja pārvietota dzelzceļa virzienā, jo iepriekš tā sava neveiksmīgā izvietojuma dēļ pārāk tuvu krustojumam nebija ērta gājējiem. Stacijas ielas ietves un barjeras izbūve izmaksā gandrīz 20 000 latu.

Asfaltēšanas darbu cenas šogad atkal augušas un patlaban sasniedz 12 latus par kvadrātmetru.

Bez minētajiem darbiem vēl šogad plānots veikt bedrīšu remontu Grīvas, Daugavas, Raiņa, Biedrības, Oškalna, Zemgales, Latgales, Rēzeknes, Saules, Smilšu, Kuldīgas, Vecticībnieku, Liepu, Avotu, Sporta un citās ielās.

Rīgas ielas ietvju sakārtošanai pēc apgaismojuma rekonstrukcijas tērēs 1400 latus. Plānots pabeigt asfaltēšanas darbus Parka ielā un, ja izdosies vienoties ar darbu veicēju par atlikto maksājumu, tad tehnisku apsvērumu dēļ vienlaikus veikts arī seguma rekonstrukcijas darbus Upmalas ielā.

Jāņa ielā šogad plānots izbūvēt daļu novadgrāvja un nobrauktuves, bet Upes ielā paaugstināt brauktuves līmeni.

Pilsētas daudzdzīvokļu māju pagalmu remonts, iespējams, tiks atbalstīts no valsts investīciju programmas daudz lielākā apmērā nekā pašvaldība var par saviem līdzekļiem. Ja investīcijas piešķirs 2006. gadam, tad šogad vēl nāksies paciesties, bet toties nākošgad pagalmu atjaunošanas darbus varēs veikt ievērojami lielākos apjomos. Ja investīciju nebūs, pašvaldība ņems kredītu un pagalmus sāks asfaltēt par saviem līdzekļiem.

Rožupes pagastā 12,4 tūkstošus latu šogad tērēs neizbraucamo ceļa posmu remontam, taču, lai ceļus šajā pagastā padarītu izbraucamus, būtu vajadzīgs aptuveni 5 reizes lielāks finansējums. 15 tūkstošus latu Rožupes pagastā ieguldīs ceļa Muktupāveli — Čigānīca — Vecticībnieku kapi būvniecības turpināšanai. Līdz tūkstoš latiem paredzēts izlietot asfaltēto ceļa posmu Rožupe — Vilmeņi un Jaundzemi — Līvāni bedrīšu remontam. Savukārt Turku pagastā ieplānots pabeigt ūdens atvades sistēmas izbūvi posmā Silasproģi — Žogi — Kalnapurvs.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību
speciāliste
Līvānu novada domē

Aicina izteikt viedokļus par atkritumu apsaimniekošanas plānu

Līdz 27. jūnijam interesenti Preiļu rajona padomē var iepazīties ar SIA «Geo Consultants» sagatavoto projekta «Dienvidlatgales reģiona atkritumu apsaimniekošanas plāna izstrāde» darba versiju. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, projekta pasūtītājs ir Vides ministrija. Projekta realizācija jau uzsākta šī gada februārī.

L.Kirillova

Lietavu zaudējumus vēl var deklarēt

Lauksaimnieki lietavu skartajos rajonos kā pierasts varēs saņemt ES tiešā atbalsta platību maksājumus — vienoto platības maksājumu un papildu valsts tiešo maksājumu par lauku un lopbarības platībām, kā arī par mazāk labvēlīgā apvidus un apvidus ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā. Lietavu skartajam rajonam lauksaimnieki varēs saņemt:

✓ vienoto platības maksājumu, papildu valsts tiešos maksājumus par lauku vai lopbarības platībām — par visām apsētajām platībām, kurās lietavu dēļ sējumi vai aramzemē iesētie ilggadīgie zālāji gājuši bojā un par kurām lauksaimnieki bija iesniedzis «Platību maksājumu iesniegumu 2005» līdz 16. maijam;

✓ vienoto platības maksājumu, papildu valsts tiešos maksājumus par lauku vai lopbarības platībām — par platībām, ko līdz ārkārtas ap-

stākļu konstatēšanas brīdim lauksaimnieki nebija paspējis apsēt, ja tās tiek apsētas līdz 15. jūnijam un lauksaimnieki līdz 16. maijam iesniegtajā «Platību maksājumu iesniegumā 2005» tās norādīja kā plānoto sējumu;

✓ vienoto platības maksājumu — par platībām, ko līdz ārkārtas apstākļu konstatēšanas brīdim lauksaimnieki nebija paspējis apsēt, ja tās netiek apsētas līdz 15. jūnijam un lauksaimnieki līdz 16. maijam iesniegtajā «Platību maksājumu iesniegumā 2005» tās norādīja kā plānoto sējumu;

✓ mazāk labvēlīgā apvidus (MLA) un apvidus ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā (AIVAN) — ņemot vērā to, ka attiecībā uz MLA un AIVAN nav noteikti nekādi termiņi par lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādi, šis pasākums ir administrējams vispārējā kārtībā.

Tiem atbalsta tenden-

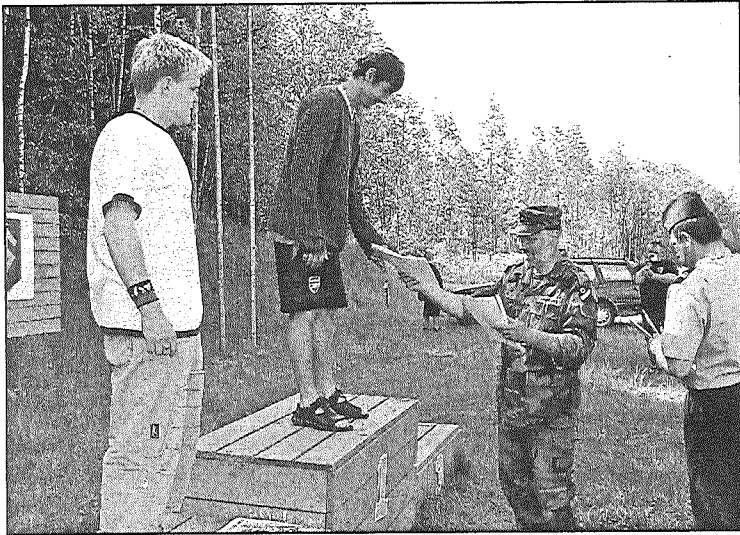
tiem, kuru apsaimniekotās platības ir cietušas lietavās, **informācija par lietavu nodarītajiem postījumiem jāiesniedz līdz 10. jūnijam tajās Lauku atbalsta dienesta reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs (LAD RLP), kurās tika iesniegti nepieciešamie dokumenti platību maksājumu saņemšanai**, aizpildot deklarāciju par ārkārtas apstākļu nodarītajiem zaudējumiem. Neskaidrību gadījumos lauksaimniekiem jāsaazinās ar LAD RLP, kur tiks sniegta detalizēta papildu informācija.

Jau ziņots, ka 2005. gada 19. aprīļa Ministru kabineta noteikumos nr. 273 «Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai» ir noteikts, ka dažādu ārkārtas apstākļu situācijās Lauku atbalsta dienests pieļauj atkāpes no šajos noteikumos minētajām prasībām, kuras lauksaimniekam būtu jāievēro, lai varētu saņemt tiešos atbal-

ta maksājumus. Šo dažādo ārkārtas apstākļu sarakstā uzskaitītas arī dabas stihiskas nelaimes, piemēram, lietavas, kas būtiski ietekmējušas lauksaimniecībā izmantojamo lauksaimnieka zemi. Līdz ar to ir pieļaujama atbalsta maksājuma izmaksā par platību, kurā lauksaimnieks ārkārtas apstākļu dēļ nevar nodrošināt atbalsta maksājuma piešķiršanas nosacījumu izpildi. Piemēram, lai saņemtu papildu valsts tiešo maksājumu par lauku platībām, lauksaimniekam būtu jānodrošina, ka lauku sējumi uz lauka parastos augšanas apstākļos tiktu uzturēti vismaz līdz to nogatavošanās fāzes sākumam. Pamatojoties uz lauksaimnieka informāciju par to, ka lietavu dēļ šo atbalsta piešķiršanas nosacījumu viņš nevarēs izpildīt, pretendents netiks piemērots atbalsta apjoma samazinājums.

Zemkopības ministrijas
Preses un sabiedrisko
attiecību nodaļa

Mežs, svelme un mošķi nenobaidīja

● Apbalvojumu par godalgotu vietu orientēšanās čempionāta sacensību pirmajā kārtā saņem preilietis Egīls Vanags (no labās).

Vienā no maija nogales svelmainākajām dienām izturību un rūdījumu diezgan sarežģītos apstākļos demonstrēja Latgales jaunsargi un un arī pieaugušie zemessargi, kas piedalījās orientēšanās čempionātā. Zemessardzes 35. kājnieku bataljona mācību bāzē Badelkā sacensību atklāšanas parādē galvenais tiesnesis Jānis Pintāns dalībniekiem gan novēlēja veiksmi un izdošanos, gan arī brīdināja par iespējamām briesmām uz zemes – rāpuļu – un no gaisa – ērcu – veidā. Plus odu uzbrukumus, pārlieku karsta saule un svešs apvidus, kurā ar maršruta karti rokās katram bija jāorientējas pil-

nīgi individuāli. Tomēr viss kuplais dalībnieku skaits, pāris simtu orientieristu, ar uzdevumu veiksmīgi tika galā. Uz sacensībām bija ieradusies jaunsargu vienības no Daugavpils, Krāslavas, Dagdas, Tilžas, Jēkabpils, Balviem un citām vietām.

Latgales novada jaunsargu un zemessardzes 35. kājnieku bataljona atklātā čempionāta orientēšanās sportā otrā kārtā sākās ar sacensību pirmās kārtas uzvarētāju apbalvošanu. Sacensību pirmais posms notika Steķu silā. Pirmajās trijās vietās bija izvirzījušies Jēkabpils, Krustpils un Preiļu jaunsargu vienības.

Sacensību otrajā kārtā 12 – 13

● Pirms došanās trasē orientēšanās čempionāta otrās kārtas dalībnieci Sīgnei Putānei (pirumā no labās) no Aglonas, jaunsardzei ar piecu gadu pieredzi, padomus sniedz viņas tēvoldemāts Putāns, kurš zemessargu rindās pavadījis jau divpadsmit gadus. Foto: M.Rukosuļevs

gadus vecu meiteņu grupā vislabāk paveicās līvānietei Viktorijai Bečai, kura ieguva otro vietu. Starp 14 un 15 gadus veciem zēniem pirmo vietu izcīnīja Edvards Goba no Preiļu 2. vidusskolas, bet otrais labākais rezultāts šajā grupā

bija Raimondam Ketis no Rudzātiem.

Vīriešu un sieviešu grupā pirmās vietas savās vecuma grupās piešķirtas Pēterim Trubačam un Leonīdam Valdonim no Preiļiem, kā arī Gundegai Jurānei no Līvāniem.

vāniem.

Kā informēja Jānis Pintāns, čempionāts šogad notiks četrās kārtās. Trešā paredzēta jūnijā, bet noslēdzošās sacensībās risināsies septembrī.

L.Rancāne

IX Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku dalībnieki no Preiļu rajona

Kolektīva nosaukums	Vadītājs	Grupa	Dalībnieku skaits
MŪSDIENU DEJAS			
4 dalībnieki no 1 kolektīva			
Līvānu bērnu un jauniešu centra deju grupa «Mio Maija»	Biruta Mazure	10.-12. klašu grupa	4
VIZUĀLĀ MĀKSLA			
14 dalībnieki no 3 kolektīviem			
Preiļu bērnu jauniešu centra lietiskās mākslas kolektīvs	Veronika Smāne	—	8
Preiļu 2. vidusskolas lietiskās mākslas kolektīvs	Inna Zenovjeva	—	3
Līvānu Bērnu un jauniešu centra lietiskās mākslas kolektīvs	Natālija Vuškārniece	—	3
ORKESTRIS			
23 dalībnieki no 1 kolektīva			
Preiļu novada kultūras centra jauniešu pūtēju orķestris	Roberts Višķeris	Pūtēju orķestris	23
FOLKLORA			
80 dalībnieki no 5 kolektīviem			
Līvānu 2. vidusskolas folkloras kopa «Dodola»	Vasilisa Belousova	—	9
Vārkavas pamatskolas folkloras kopa «Vōlyudzeite»	Romualds Kairāns, Janīna Vilmāne	—	14
Pelēču pamatskolas folkloras kopa «Pelēčiši»	Romualds Kairāns	—	5
Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits»	Anna Kārkle	—	39
Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa	Ilze Rožinska	—	13
TAUTAS DEJAS			
360 dalībnieki no 18 kolektīviem			
Galēnu pamatskolas deju kolektīvs	Anna Kupre	1.-2. klašu grupa	20
Preiļu 1. pamatskolas deju kolektīvs	Gaida Ivanova	3.-4. klašu grupa	20
Līvānu 1. vidusskolas Laimiņas sākumskolas 4. klases deju kolektīvs	Anīta Ancāne	3.-4. klašu grupa	20
Preiļu 1. pamatskolas 3. klašu deju kolektīvs	Ilze Broka	3.-4. klašu grupa	20
Līvānu 1. vidusskolas Pastariņa sākumskolas deju kolektīvs	Anīta Vucina	3.-4. klašu grupa	20
Galēnu pamatskolas deju kolektīvs	Anna Kupre	5.-6. klašu grupa	20
Preiļu 1. pamatskolas 7. klašu deju kolektīvs	Ilze Broka	7.-9. klašu grupa	20
Jersikas pamatskolas deju kolektīvs «Junda»	Dace Kursīte	7.-9. klašu grupa	20
Jaunsilavas pamatskolas deju kolektīvs	Andris Usārs	7.-9. klašu grupa	20
Preiļu 1. pamatskolas deju kolektīvs	Gaida Ivanova	7.-9. klašu grupa	20
Aglonas vidusskolas deju kolektīvs	Dina Staškeviča	7.-9. klašu grupa	20

Kolektīva nosaukums	Vadītājs	Grupa	Dalībnieku skaits
Galēnu pamatskolas deju kolektīvs	Anna Kupre	7.-9. klašu grupa	20
Preiļu Valsts ģimnāzijas deju kopa «Gaida»	Gaida Ivanova	10.-12. klašu grupa	20
Preiļu Valsts ģimnāzijas deju kopa «Dancari» (2. sastāvs)	Ilze Broka	10.-12. klašu grupa	20
Līvānu 1. vidusskolas deju kolektīvs «Silava» (2. sastāvs)	Andris Usārs	10.-12. klašu grupa	20
Preiļu Valsts ģimnāzijas deju kopa «Dancari» (1. sastāvs)	Ilze Broka	10.-12. klašu grupa	20
Līvānu 1. vidusskolas deju kolektīvs «Silava» (1. sastāvs)	Andris Usārs	10.-12. klašu grupa	20
Rušonas pagasta Tautas nama deju kolektīvs	Dina Staškeviča	10.-12. klašu jauniešu grupa	20
KORIS			
138 dalībnieki no 3 kolektīviem			
Aglonas bazilikas kora skolas 5.-9. klašu koris	Ieva Lazdāne	5.-9. klašu koris	31
Līvānu 1. vidusskolas 5.-9. klašu koris	Maija Aizpuriete	5.-9. klašu koris	63
Preiļu Valsts ģimnāzijas jauktais koris	Ilze Rožinska	Jauktais koris	44

KOPĀ: 619 dalībnieki no 31 kolektīva

«Turībā» atklāta modernākā kūts Latgalē

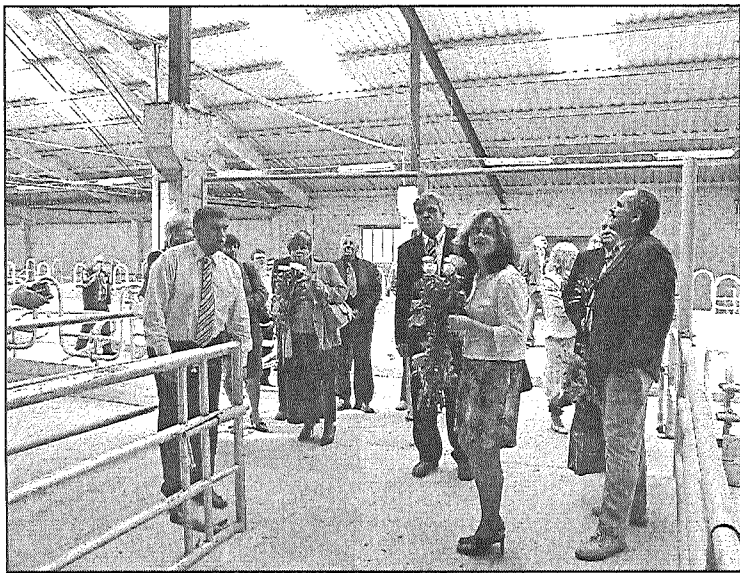
Piektdien, 3. jūnijā, agrofirmā «Turība» svinīgi tika atklāta ar Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu palīdzību rekonstruētā slaucamo govju kompleksa «Progress» korpuss. Objektā 280 dzīvniekiem atjaunošana un aprīkošana uzņēmumam izmaksāja gandrīz miljonu latu.

Kā cieņmiņiem pastāstīja Riebiņu novada domes priekšsēdētājs un līdzšinējais agrofirmas «Turība» valdes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem rekonstruēta govju mītne, starpbūve, kur tagad atrodas piena bloks un dzesētava, lopkopju atpūtas un sadzīves telpas, ierīkota moderna slaukšanas zāle, kā arī labiekārtota fermas apkārtnē.

Pirms uzsākt rekonstrukcijas darbus, izvērtēti līdzīgi projekti Latvijā un ārzemēs, meklēts labākais un vietējiem apstākļiem piemērotākais fermas atjaunošanas variants. No iepriekšējās būves ir palikušas tikai sienu nesošās konstrukcijas un apakšējās kārtas paneļi.

Savā mītne govīs tiks turētas nepiesietas. Tās varēs brīvi pastaigāties un tikt pie barības galda, kā arī ēst un dzert, cik tīk. Ferma ir nepierasti gaiša, jo jumta skārda klājumā, kas iegādāts Polijā, iestrādātas caurspīdīgas plasttikāta loksnēs. Ierīkota laba ventilācija, lai kūti būtu pietiekami vēsi. Ziemā aukstos klimatiskajos apstākļos ventilāciju būs iespējams samazināt. Visi darbi fermā maksimāli mehanizēti – gan kūtsmēslu izvākšana, gan barības padošana dzīvniekiem.

Taču vislielākā modernizācija skārusi slaukšanas procesu. No barošanās telpas govīs nonāks uzgaidāmajā zālē, kur grupās pa 14 dzīvniekiem dosies uz slaukšanas zāli. Tajā uzstādīta Vācijā ražota firmas «Westfalia Surge» datorizētā slaukšanas iekārta. Kompjūters nolās katrai govij uz katra uzkarināto čipu ar pilnīgu informāciju par šo dzīvnieku, reģistrēs izdotā piena daudzumu, kā arī novērtēs lopiņa veselības stāvokli. Ja govij nepieciešamas kādas medicīniskas manipulācijas, dzīvnieks pa selekcijas vārtiņiem dosies nevis uz savu mītņu, bet gan uz profilaktisko stacionāru, kur

● Agrofirmas «Turība» atjaunotajā slaucamo govju novietnē, kur pagājušajā nedēļā par veikumu priecējās «Turības» darbinieki, vadība un daudzie cieņmiņi, jau šonedēļ iejūtas tās īstās saimniecības – piena dēvējas. Tās pamazām iepazīstas ar jaunajiem apstākļiem un pierod gan pie ēdināšanas sistēmas, gan datorizētās slaukšanas.

● Firms «Kesko Agro» pārstāvis Latgalē Guntis Kalniņš ir pārliecināts, ka ar vācu firmas «Westfalia Surge» iekārtām stundas laikā divas slaucējas varēs izslaukt 110-120 govīs.

veterinārārsts izvērtēs tā stāvokli un veiks nepieciešamās procedūras. Šajā stacionārā tiks pieņemtas arī dzemdības. Turpat ierīkotas telpas 30 teliniem, kuri šeit uzturēsies vienu nedēļu.

I.Meluškāns pastāstīja, ka, domājot par perspektīvu, veikti celtniecības sagatavošanas darbi līdzīgai slaukšanas zālei blakus. Pare dzams, ka ar laiku kompleksā varētu tikt izvietas ap 600 slaucamām govīm. Tādā gadījumā būs nepieciešama otra slaukšanas zāle.

Tik modernas slaukšanas zāles Preiļu rajona fermās pagaidām nav, atzina arī «Kesko Agro» pārstāvis Latgalē Guntis Kalniņš. Līdzīgas iekārtas uzstādītas Latgales lauksaimniecības izmēģinājumu stacijā Viļānos, kā arī Ventspils un Jelgavas rajonā. Pare dzams, ka aptuveni pēc mēneša šāds projekts par ES struktūrfondu līdzekļiem tiks pabeigts Rēzeknes rajonā.

L.Kirillova

● APMĀKSĀTA INFORMĀCIJA

Latvijas alus iegūst augstu novērtējumu prestižā alus konkursā

Pasaules alus eksperti ierindo Aldari starp labākajām pasaules alus šķirnēm

● Aldara tirdzniecības marku vadītāja Agnese Laganovska ir gandarīta par Aldara panākumiem.

Visas trīs Aldara alus šķirnes, kas tika nosūtītas uz Austrāliju Starptautiskajai alus balvai 2005, ieguvušas ļoti augstu novērtējumu.

Konkursā piedalījās 793 alus šķirnes no 104 alus darītāvu 31 pasaules valstī, ieskaitot tādas slavenas pasaules alus tirgus spēlētājus, kā Heineken, Pilsensky Prazdroj no Čehijas un The Boston Beer Company.

Aldara alus garšu un kvalitāti aklaļos testos vērtēja 27 tiesneši – īsteni alus eksperti.

Aldara Gaišais un Aldara 1865 (šis ir jauns alus, kas īpaši radīts Aldara 140 gadu jubilejai un Latvijas patērētājam, tika prezentēts 16. maijā) sacentās ar tādiem prestižiem Eiropas alus zīmoliem kā Stella Artois, Beck un ieguva bronzas medaļu.

Savukārt Aldara Zelta izcīnīja sudraba medaļu sacensībā ar paša augstākā līmeņa zīmoliem, ieskaitot Heineken Italy.

«Tas ir zelta sapnis katram profesionālam brūverim – uz vienādiem noteikumiem sacensties ar pasaules līderiem un pat uzvarēt viņus, lai gan mūsu galvenais uzdevums bija radīt alu latviešiem. Tas ir uzskatāms par ļoti augstu pasaules alus ekspertu novērtējumu Latvijas brūveru meistarībai. Aldaris jau 140 gadus brūvē tradicionālu Latvijas alu, ko par izcilu atzinusi pat izsmalcinātā pasaules klases ekspertu komandas gaume. Mēs esam lepnī, ka Latvijas vārds pasaulē tiek iznests ne tikai ar hokeju, skaistām sievietēm, bet arī ar patiešām labu, tradicionālu latviešu alu. Tas ir Aldara profesionālās un aizrautīgās komandas nopelns,» saka Aldara prezidents Henrijs Fogels.

Šī nav pirmā starptautiskā atzinība, ko saņēma Aldara alus – 1998. gadā Aldara Luksus alus Riodežaneiro ieguva Pasaules alus kausa bronzas medaļu, savukārt 2000. gadā Aldara Tumšais alus saņēma Pasaules alus kausa sudraba medaļu Ņujorkā.

Šie notikumi alus brūveru pasaulē tiek saukti par Alus olimpiādi. Aldaris tika dibināts 1865. gadā un šogad atzīmē 140 gadu jubileju kā Latvijas alus tirgus līderis.

2005. gada sākumā Latvijas iedzīvotāji Aldari novērtēja kā «Kompāniju ar vislabāko reputāciju Latvijā» (TNS/Hill&Knowlton korporatīvās reputācijas pētījums 2005).

Vasaras sezonas atklāšanas svētki Riebiņos

Riebiņos 27. maijā notika gadskārtējie vasaras sezonas atklāšanas svētki Riebiņu parka estrādē. No 19.00 līdz 20.00 ritēja sporta spēles, kur galvenā tiesneša Jāņa Belousova vadībā visi svētku dalībnieki varēja sacensties šautriņu mešanā, bumbiņas mešanā grozā un ātrumsacensībās iešanā ar koka kājām. Aktivitāte bija liela un ciņa par uzvaru izvērtās ļoti sīva, jo katrā disciplīnā labākos gaidīja balvas. Sporta spēļu laikā tika piedāvāta arī iespēja pavizināties zirga pajūgā.

Koncertu atklāja Riebiņu kultūras nama vadītāja Inta Kinaša, kura sveica visus, kas pirmo reizi cimojas Riebiņu parka estrādē, un novēlēja visiem koncerta apmeklētājiem labu garastāvokli, skaistu vasaru un mīlestību.

Skatītāji varēja pārliecināties, cik aktīvi ir novada pašdarbnie-

● Dejo Riebiņu kultūras nama deju kopa «Strūga».

ki. Riebiņu vidusskolas meiteņu ansamblis (vadītāja A.Fedotova) koncertu sāka ar dziesmu «Oruojs». Koncerta programma

bija plaša un daudzveidīga – uzstājās Riebiņu vidusskolas deju kolektīvs (vadītāja A.Randere), Riebiņu kultūras nama deju kopa

«Strūga» (vadītāja S.Kurtiņa), divas Riebiņu vidusskolas ritma deju grupas (vadītāja R.Gavrilova) un Riebiņu kultūras nama kantri

deju grupa (vadītāja L.Astiča). Ar skanīgām balsīm klausītājus priecēja kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis «Sudaruški» (vadītāja A.Čižika), savas dziesmas dziedāja Aleksandrs un Grigorijs.

Pēc koncerta visi tika aicināti uz ugunsкура iededzināšanu un sveču palaišanu parka dīķī. Tur klausītājiem par prieku savas balsis locīja Riebiņu folkloras ansamblis «Jumaleņa» (vadītājs J.Teilāns).

Līdz pat rīta gaismai dejotājiem spēlēja grupas – «Kreisis skrūve» un «Gints & Co».

Nākošais vērienīgais pasākums Riebiņu parka estrādē iecerēts jūnijā, kad šeit ar koncertu ciemosies deju kolektīvs no Lietuvas.

V.Mičulis,
Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam – 20

● 17. maijs. Muzejā māksliniece Jāņa Igovena vadībā viesojās Rēzeknes mākslas vidusskolas radošā darbnīca «Koks telpā». Kokgriešanā, zīmēšanā un gleznošanā roku izmēģināja arī Preiļu 1. pamatskolas un 2. vidusskolas audzēkņi.

● 18. maijs. Izstādes «Pamatraksti» atklāšanā tika suminātas tautas daiļamata meistarē (no kreisās) Eleonora Reča, Albīna Aucāne un Bronislava Kikere. Izstāde arī pašlaik skatāma muzeja telpās Paulāna ielā 4.

● 19. maijs. Spēles ar draugiem jeb Preiļu 1. pamatskolas vides spēles un muzeja galda spēles «Iepazīsti Preiļus» prezentācija. Ņemot talkā visu savu erudīciju, muzeja komanda tomēr zaudēja pamatskolniekiem.

● «Celsim māju no vēja, kas šūpojas gobas zaros, / no vēja celsim māju, / no lietus, kas mērī atstatumu starp debesīm un zemi, / no lietus, / no rudo lapu ielāpiem celsim māju / un sauksim to / savā vārdā.» Tā muzeja 20 gadu jubilejas pasākumā aicināja tā darbinieki. Attēlā no kreisās: direktore Tekla Bekeša, māksliniece Silvija Berezovska, daterspeciālists Ivars Pizelis, krājuma glabātāja Valentīna Brice, speciāliste Natālija Pīzele un lietišķās mākslas speciāliste Benita Ivdre.

*Man vajag bezdelīgas tur uz akas
vindas*

*Un bites smagās dziesmas
Šeit pie spodrās rūts;
Bet, ja ar ūdens trauku nāksies
iet pret kalnu,*

*Lai sirds par grūtu nesauc
To, kas it nemaz nav grūts.*

Šis Skaidrites Kaldupes rakstītās dzejas rindas nu ir kļuvušas par Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku moto, bet no guļbaļķiem darinātā aka (attēlā), kas atrodas vārtsarga namiņa pagalmā, – muzeja simbols ar dziļu filozofisku jēgu un vieta, kur smelties spēku, idejas arvien jauniem un jauniem nebeidzamiem novada vēstures pētīšanas darbiem.

Maijā muzejs ne tikai rīkoja Starptautiskās muzeju nedēļas pasākumus, bet kopā ar domubiedriem, atbalstītājiem un draugiem svinēja savu 20. dzimšanas dienu. Šī ir istā reize, lai ielūkoties arī muzeja vēsturē.

Sākums

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs dibināts ar Latvijas Komunistiskās partijas CK un Ministru padomes 1984. gada 2. novembra lēmumu. Līdzīgu lēmumu par muzeja atvēršanu pieņēma arī toreizējā Preiļu rajona izpildkomiteja. Darbu muzejs uzsāka 1985. gada janvārī divu cilvēku sastāvā kultūras nodaļas telpās.

Telpu krājumam un izstādēm nebija. 1986. gada pavasarī rajona izpildkomiteja nolēma kultūras nodaļas bilancē nodot mazo vārtsarga namiņu A. Paulāna ielā 4. Pēc veiktajiem remontdarbiem 1987. gadā muzejam bija darba un krājuma telpas. Pēc darbinieku iniciatīvas tika izremontēta arī vārtsarga namiņam piegulošā saimniecības ēka, kurā tika iekārtota etnogrāfijas priekšmetu atklātā krātuve.

Apmeklētājiem muzejs pirmo reizi tika atvērts 1986. gada 25. aprīlī ar izstādi, kas bija veltīta slavenā novadnieka komponista un zinātnieka Jēkaba Graubiņa 100. dzimšanas dienai.

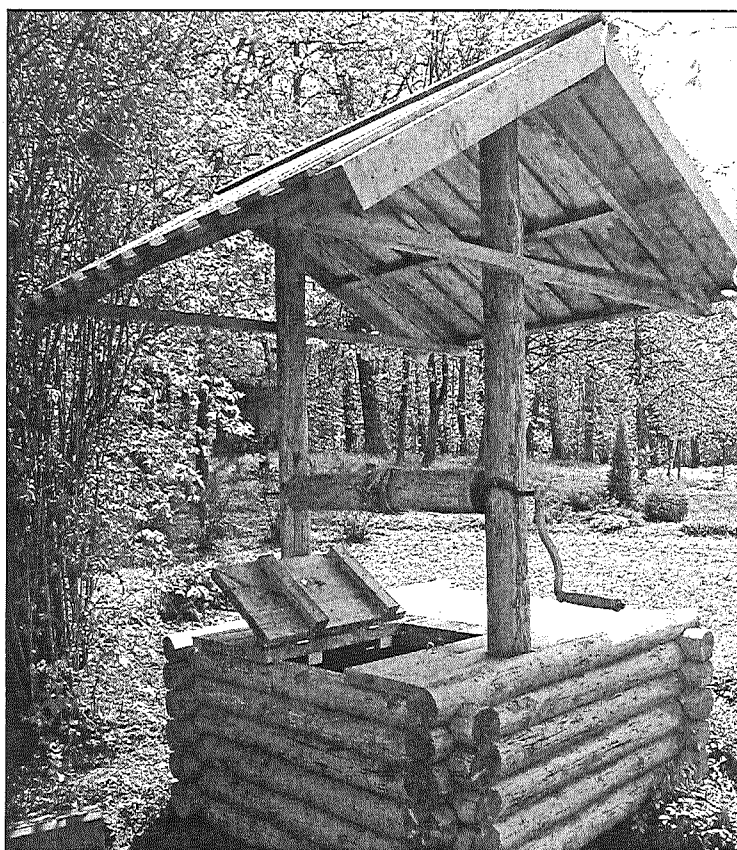
2002. gadā tika noslēgts sadarbības līgums starp Preiļu rajona padomi un Preiļu novada domi, kura rezultātā piepildījās sens sapnis – muzejs ieguva jaunas un labiekārtotas telpas, krājumu telpu un izstāžu zāli renovētajā Preiļu kultūras namā.

Muzeja cilvēki

Pirmā muzeja direktore no 1985. līdz 1990. gadam bija Tekla Bekeša. No 1990. līdz 1993. gadam muzeja darbu vadīja Ināra Bebrīša, bet no 1994. līdz 1996. gadam direktore pienākumus veica Regīna Pastare. Pašlaik jau deviņus gadus kolektīva vadītāja atkal ir Tekla Bekeša.

Pirmā krājumu glabātāja muzejā bija Silvija Ivanovska. Viņas vadībā tika rīkotas trīs zinātniskās krājumu komplektēšanas ekspedīcijas uz Rušonas, Aglonas un Aizkalnes pagastiem. 1998. gadā krājumu vadību uzņēmās un arī tagad turpina Valentīna Brice. Viņu saista novada dzimtu vēstures izpēte.

Kopš 1989. gada muzejā par mākslinieci strādā Silvija Berezovska. Viņa izstrādājusi visu izstāžu un ekspozīciju mākslinieciskās koncepcijas, turpina aktīvu sadarbību ar Rēzeknes mākslas vidusskolu un Latvijas Mākslas

● Akas, kas atrodas A. Paulāna ielā 4 pie mazā vārtsarga namiņa, guļbaļķu ietēra autori ir SIA «Everss-V» meistari. Atspirdzinošu velmi te var smelties arī tuvi un tāli ceļinieki – Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja apmeklētāji. Foto: M. Rukosuļevs

akadēmiju. Silvijas lolojums ir mākslas plenēri Preiļos.

2000. gadā muzejā darbu uzsāka Natālija Pīzele. Kopā ar Preiļu Valsts ģimnāziju top zinātniski projekti. Viņa ir izstrādājusi pilsētas vēstures pamatekspozīcijas «Preiļi gadsimtu spoguļos» zinātnisko koncepciju.

Kopš šī gada muzejā strādā lietišķās mākslas speciāliste Benita Ivdre un daterspeciālists Ivars Pizelis.

Krājums un kolekcijas

Divos gadu desmitos muzeja krājumā ir jau 17 000 vienību, no tām vairāk nekā 14 000 – pamatkrājumā. Galvenie darbības virzieni – vēsture un lietišķā māksla. Teritoriāli muzeja krājums aptver ne tikai Preiļu novadu, bet arī rajonu un citas vietas Latvijā, ja tās saistās ar mūsu novadnieku dzīvi un sabiedrisko darbību. Hronoloģiski muzeja krājums raksturo laika posmu no otrā gadsimta pirms Kristus līdz mūsdienām. Skaitliski lielākā krājuma priekšmetu daļa ir 20. gadsimta materiāli.

Personu kolekcijā glabājas materiāli par izciliem novadniekiem, Polikarpu Čerņavski, Andreju Paulānu, Polikarpu Vilcānu, Jāni Streiču, arheologiem Antoniju Vilcāni, Franci Zagorski, Latvijas aviācijas pamatlicēju Jāzēpu Baško, komponistu Jāni Ivanovu un citiem.

Skaitliski lielākā ir rakstisko materiālu kolekcija – grāmatas, avīzes, žurnāli, dokumenti, atmiņu pieraksti. Kolekcijā ir arī unikāli priekšmeti, piemēram, 1864. gadā Viļņā izdotā latgaliešu ābece (bokvaris).

Fotomateriālu kolekcija ir otrā skaitliski lielākā, tā atspoguļo novada vēstures notikumus, saimniecisko, kultūras un izglītības attīstību, cilvēku sadzīvi. Joprojām vispieprasītākās ir fotogrāfijas par Preiļu muižas apbūves kompleksu.

Etnogrāfijas priekšmetu kolekcija iekļauti 19. gadsimtā darināti priekšmeti, kuri raksturo novada iedzīvotāju dzīvi un nodarboša-

nos. Muzejā glabājas kurpnieku, namdaru, galdnieku, podnieku, šuvēju, kalēju darba rīki, kā arī viņu darinājumi.

Nelielajā arheoloģijas kolekcijā glabājas 91 senlieta, to veido savrupatradumi, no Preiļu 1. pamatskolas novadpētniecības muzeja pārņemtie priekšmeti un Preiļu parka kapsētas aizsardzības izrakumos iegūtās senlietas, kas ir tipiskas latgaļu materiālajai kultūrai. Ir arī unikāli eksemplāri, tā krājumā esošās divas zvaigzņveida skaitas Latvijā konstatētas nelielā skaitā – zināmi tikai 10 eksemplāri.

Vairāk nekā 250 tekstiliju kolekcijas priekšmeti liecina par novada dzīvojošo paaudžu darbatikumu, tajos atbalsojas Latgalei raksturīgā dažādu tautu kultūras ietekme – vācu, poļu, lietuviešu un krievu tradicionālie motīvi.

Mākslas kolekcijā ietilpst gleznas, grafikas, pastelji, zīmējumi. Senākie ir Ž. Senberga 1933. gadā gleznotie lidotāja, ģenerāļa Jāzēpa Baško un viņa sievas Jevdokijas portreti. Kolekcijā «Preiļi gleznās» veido 14 autoru darbi, kuros iemūžināts Preiļu muižas apbūves kompleksa ar parku, pilsētas ielas un nami.

Pastāvīgās ekspozīcijas

Pastāvīgā pilsētas vēstures pamatekspozīcija «Preiļi gadsimtu spoguļos» (atvērta 2003. gada 18. maijā) nepretendē uz akadēmisku vēstures izklāstu, tās autori piedāvā savu skatījumu uz novada senvēsturi, izglītības pirmsākumiem, kultūras, reliģisko, saimniecisko dzīvi un novada cilvēku likteņiem. Ekspozīcijas turpinājums ir regulāri maināmas krājuma izstādes par ievērojamiem novadniekiem.

Pastāvīgā ekspozīcija «Polikarps Čerņavskis – meistars un personība» (atklāta 2001. gadā) darbojas Čerņavskas keramikas mājā Talsu ielā 21. Ekspozīciju papildina demonstrējumi māla virpošanā un veidošanā. Apmeklētājiem ir iespēja izmēģināt roku virpas griešanā.

KAIMIŅU RAJONOS

Mājup – ar bronzas medaļu

Ļipeckā (Krievija) notikušajās pasaules sacensībās svaru bumbas celšanā sporta veterāniem veiksmīgi startēja Dagdas iedzīvotājs Antons Arnicāns, izcīnot savā grupā (dalībnieku vecums 65-69 gadi) godalgoto trešo vietu. Otrās vietas īpašniekam viņš zaudēja tikai vienu punktu.

Titulētais Latvijas sportists šajās sacensībās svaru bumbu pacēla 227 reizes.

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

Nopietns suns nopietniem cilvēkiem

Balvos vienā no privātmāju pagalmiem dzīvo visai neparastas sugas suns – Vidusāzijas aitu suns jeb alabais. Šis ir īpaša suga, kuras vēsture ir vismaz tūkstoš gadus ilga. Zinātnieki saka, ka tie suņu īpašnieki, kuri izaudzinājuši aziātu, to tik ļoti iemīlo, ka vairs par citām suņu šķirnēm neinteresējas.

Iespaidīgā suņa saimnieks Džeralds Šaicāns pastāstīja, ka šogad 28. decembrī Abrekam paliks trīs gadi, un tikai tad viņu varēs uzskatīt par pieaugušu, jo šis sugas suņi nobriest lēni. Toties aziāti dzīvo samērā ilgi – 16 līdz 18 gadus.

Šis sugas suni Džeralds iegādājies dēlu ietekmē: «Tādu suni pirms tam bijām redzējuši televīzijas pārraidēs. Reāli aziātu redzējām Rīgā vienas firmas apsardzē. Zēniem suns ļoti iepatikās. Sākām meklēt grāmatas un visu iespējamo informāciju par Vidusāzijas aitu suņiem. Tagad varam daudz ko pastāstīt par šo suņu labajām īpašībām.» Saimnieks saka, ka viņam patīk lieli suņi – Kaukāza aitu suņi, Maskavas sargsuņi. Vidusāzijas aitu suņi ir vicni no vislielākajiem. Šie suņi ir arī ļoti stingru psihi, nekad nedara pāri bērniem. Otra būtiska īpašība ir aziātu labā veselība. Suņi nav prasīgi, labi pašattīrās spalva,

● Abreks daudz laika pavada kopā ar savu draugu Ediju.

dzīvot var gan pagalmā, gan istabā. Jārēķinās vienīgi ar to, ka mazā dzīvoklī lielais suns aizņems ievērojamu vietu. Pašlaik Abreks sver 65 kilogramus un suņa augums skaustā ir 83 centimetri. Izcilie suņi ir arī salīdzinoši dārgi. Vidusāziesā kucēns maksā, sākot no 180 latiem. Pagaidām suns vēl nav piedalījies izstādēs, bet visi ciltsraksti viņam ir kārtībā. Suņa pasē ierakstīti kucēna vecāki un

pilnais vārds Abrek Prim Canis.

Vaicāts, kāpēc mājās vajadzīgs suns, Džeralds saka, ka tas ir vēl viens pilntiesīgs ģimenes loceklis. Pie tam, ja citi ģimenes locekļi atnāk, aiziet, aizbrauc, Abreks vienmēr ir mājās. Viņš sargā māju. Ir arī citi labumi, — Šaicānu ģimenes dārzā vairs nav neviena kurmja. Ja agrāk es meklēju visādus veidus, kā cīnīties ar kurmjiem, tad Abreks tos visus ir izdzīvojis.

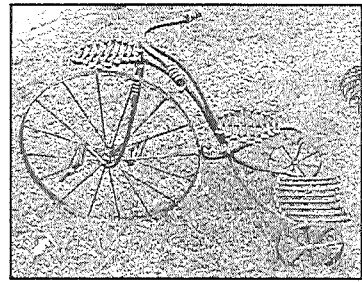
Tiesa gan, pats viņš sarok vēl lielākas bedres, kurās viņam patīk atvēsināties. Tāpēc dārzam apkārt ir žogs. Istabā Abrekam nepatīk, jo tur viņš jūtas ierobežots un nevar rakt savas iemīļotās bedres.

Saimnieki Abreku baro pēc kinologu ieteikumiem. Diennaktī suns apēd puskilogramu sausās barības. Tik lielam sunim tas nav daudz. Abreks labi jūtas jebkuros laika apstākļos. Vienīgi vasarā sunim ir karsti un viņš meklē ēnu, rok bedres, kur vēsāk. Aziātam ir interesants kažoks ar biezu pavilnu. Tas labi saglabā siltumu un praktiski nesamirkt. Abrekam patīk nirt zem ūdens. Izrādās, ka šīs šķirnes suņiem, tāpat kā nīrējiem nūfaundlendiešiem starp kāju pirkstiem ir peldplēve. Tāpēc viņš ir lielisks peldētājs. Abreks ir sabiedrīks un brīžos, kad kāds strādā pie mājas, suns vienmēr turas blakus.

Lielākā daļa cilvēku izvēlas vilkus – Austrumeiropas, Beļģu vai Vācu aitu suņus. Tie ir nopietni darba suņi. Bet ir ļoti daudz interesantu suņu sugu. Jaunas sievietes parasti izvēlas mazus suniņus. Mednieki iegādājas dzinējsuņus vai putnu suņus. Katrai sugai ir savas īpatnības. Vidusāzijas aitu suns ir ļoti labs sargs. Viņš tiek galā ar četriem vilkiem. Bet jāņem vērā, ka šie suņi ir grūti dresējami, jo domā paši. Viņš vispirms padomā un tikai pēc tam izpilda komandu. Policijā vai armijā tas var

radīt problēmas. Tāpēc nākamajiem suņu īpašniekiem Džeralds iesaka par iepatikušos suni ievākt informāciju, saprast, vai suņa raksturs atbilst saimnieka dzīves ritmam, aprunāties ar suņu audzētājiem un nepirkt nezināmas izcelsmes kucēnus.

Puķu paliktnis – velosipēds

Ļoti oriģinālu pagalma dizaina objektu izgatavojis balvenietis Edgars Polis. Viņš izkalis trīsriteņu velosipēdu, kuru var novietot zālienā un uz tā izvietot puķu podus. Meistara prasme un ideja ir apbrīnas vērts. Ar šo trīsriteņu var pat pabrukt. Edgars ar dzelžiem darbojas jau labu laiku un ir ieguvis atzīstamu meistarību. Ja kādam iekārojas šādu vai līdzīgu interesantu objektu iegūt savā īpašumā kā akcentu dārzā, ir divas iespējas – mācīties par kalēju vai meklēt kādu meistaru, kurš šo ideju pratīs īstenot.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Mērdzenes «Gundega» vērtē padarīto

Mērdzenes pagasta sabiedriskais interešu centrs «Gundega» realizējis divus projektus, ko atbalsta Baltijas – Amerikas Partnerattiecību programma, ASV Starptautiskās attīstības aģentūras un Atvērtās Sabiedrības institūta kopīgi finansēts fonds, kura darbību Latvijā administrē Sorosa fonds Latvijā.

Projekta «Notici sev, palīdzi citiem!» rezultātā Pudinavas pamatskolas deju kolektīvs ticis pie jauniem tautas tērpu brunčiem. Grīdsegas, gultas pārklājus dāvanā saņēma Raipoles pensionāts. Otra projekta «Tu neesi viens» mērķis bija izglītēt pagasta sievietes par jaunāko likumdošanu, par dažādiem praktiskiem jautājumiem, piemēram, CV rakstīšanu. Bija lekcijas psiholoģijā, stila jautājumos, bija atpūtas brīži.

Puisis ratiņkrēslā iekaro pasauli

Ruskulovim Kārlim Gabranovam ir 21 gads, viņš ir Baltijas Krievu institūta students, aktīvs sportists, aizrautīgs dejotājs, drau-

dzīgs un humorpilns puisis. Vienīgi jāpiebilst, ka kopš 13 gadu vecuma viņš pārvietoja ratiņkrēslā.

Kopā ar citiem puaudžiem viņš spēlējās jaunceltnē. Kārlis nenoturēja līdzsvaru un nokrita no neliela augstuma, bet – neveiksmīgi. Viņš bija uzkritis ķieģeļu kaudzē un traumējis mugurkaulu. Pēc operācijas Rīgā Kārlis ticēja, ka viss būs, kā parasti, tikai jāpaciešas. Divus trīs gadus cerības vēl turējās, tad puisis saprata, ka jādzīvo tā, kā ir, bet pilnīga atveseļošanās ir upotija.

Kārlis atceras: — Smagi gāja, visas kustības – caur sāpēm. Taču drīz pats varēju tikt ratiņos, tad jau kļuva neatkarīgāks. Rokas bija veselā. Tās arī trenēju. Vaivaru rehabilitācijas centrā satiku daudz cilvēku ar līdzīgām problēmām, par kurām agrāk pat iedomāties nevarēju.

Atgriezies mājās. Mainījās draugi. No bijušajiem lielākā daļa pazuda no manas dzīves. Palika nedaudz, bet tie bija patiesi.

Kad Kārlis mācījās 11. klasē, pazīstams uzņēmējs no Jēkabpils viņam piedāvāja darbu galdniecībā. Mēneša laikā apguvis virpotāja iemaņas, Kārlis sāka strādāt. Otrajā gadā viņš jau pārraudzīja darbus un pieņēma pasūtījumus.

Divus gadus Kārlis mācījās Replikāniskā rehabilitācijas cen-

● – Ja ar mani tā nebūtu noticis, nezinu, kā veidotos mana dzīve. Varbūt nebūtu tik daudz izdarījis, kā izdevies tagad, liktenim spītējot, — filozofiski spriež Kārlis.

tra koledžā Dubultos. Tur ieguva gan autovadītāja tiesības mašīnām ar rokas vadību, gan uzskaites un grāmatvedības darbinieka specialitāti.

Jau ilgu gadu Kārlis ir saistīts ar biedrību «Apeiron», kas reāli nodarbojas ar invalīdu problēmām. Tieši ar «Apeirona» starpniecību Kārlis pabijis vairākās no metnēs, piedalījies projektos, kas pavēra ceļu sportošanai, dejošanai, ceļojumiem.

Vienā no nometnēm Kārlis iemācījās ratiņdejas. Viņa partnere ir kārsaviete Ingrīda, kura tagad mācās Vidzemes augstskolā. Abi pat aizbrauca skatīties pasaules čempionātu šajā sporta veidā Baltkrievijā. Taču pašlaik Kārlim svarīgākais ir basketbols. Viņš ir Latvijas izlases komandas dalībnieks, jūlijā gatavojas piedalīties Eiropas čempionātā Portugālē.

Spilgtākais Kārļa uzņēmības un uzdrīkstēšanās pierādījums ir tas,

ka viņš ar gumijām ratiņos nolēcis no Siguldas gaisa tramvaja virs Gaujas. Kārlis stāsta, ka patiešām bijis bail, bet, kad esi to pārdzīvojis, gribas izbaudīt vēl. Puisis cer aizbraukt uz Igauniju, kur lēkšana iespējama no lielāka augstuma.

Pašlaik Kārlis gaida subsidēto darba vietu. Viņš strādās Rogovkā. – Es gribu pelnīt pats, jo nauda paver vēl lielākas iespējas.

«Ludzas Zeme»

Preiļos atklāta Valsts probācijas dienesta teritoriālā struktūrvienība

25. maijā Valsts probācijas dienesta pārvaldes vadītājs Aleksandrs Dementjevs svinīgi atklāja probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības telpas Talsu ielā 2a. Pēc skaita tā ir astoņpadsmitā nodaļa, bet pavisam valstī būs 28 probācijas dienesta nodaļas. Pašlaik pārvaldē strādā 140 darbinieki, bet gada beigās speciālistu skaits pieaugs līdz 240. Tajā skaitā Preiļos šogad strādās seši darbinieki, kuru skaits papildināsies nākamgad.

Pašlaik palīdzību bijušajiem ieslodzītajiem sniedz pašvaldības, kā arī dažas sabiedriskās un labdarības organizācijas. Taču šīs personas ir īpaša sociālā riska grupa, kuriem ir grūti atgūt savu vietu sabiedrībā ne tikai tādēļ, ka ieslodzījuma laikā viņi ir zaudējuši konkurētspēju darba tirgū, bet arī vairs nespēj risināt savas sociālās, ekonomiskās un starppersonu attiecības. Daudzi no bijušajiem ieslodzītajiem drīz vien šo iemeslu dēļ atkal izdara jaunus noziegumus.

Lai rūpētos par sabiedrības drošību un strādātu ar cilvēkiem, kuri izcieš nosacīto sodu un veic piespiedu darbus, ar speciālu likumu 2003. gadā Saeima izveidoja Valsts probācijas dienestu.

Dod iespēju labot kļūdas

Probācijas dienesta pienākumos ietilpst izvērtēšanas ziņojumu sniegšana par probācijas klientu; piespiedu darbu organizēšana; to personu uzraudzība pārbaudes laikā, kas nosacīti atbrīvotas no kriminālatbildības; atbilstošas palīdzības sagatavošana personām, kas atbrīvotas no soda izciešanas iestādēm. Pavisam dienestam ir noteiktas 11 dažādas funkcijas, «Novadniekam» pastāstīja Valsts probācijas dienesta pārvaldes vadītājs Aleksandrs Dementjevs. – Mūsu dienests ir apliecinājums tam, ka sabiedrībā pamazām iesakņojas atziņa – likumpārkāpējs nav zudis sabiedrībai, viņam tiek dota iespēja labot savas pagātnes kļūdas, — teica vadītājs. – Taču mēs darbosimies arī citā virzienā, lai pēc iespējas mazāk cilvēku nonāktu cietumā.

Valsts naudu neželos

Šogad probācijas dienesta vajadzībām valsts piešķirusi 2,5 miljonus latu. Nākamgad finansējums varētu tikt pat dubultots.

A.Dementjevs pastāstīja, ka no 2006. gada janvāra probācijas dienests

● Valsts probācijas dienesta pārvaldes vadītājs Aleksandrs Dementjevs un Preiļu teritoriālās struktūrvienības vadītāja Elieta Jaudzema, atklājot nodaļas telpas, bija pārliecināti, ka darīs visu, lai cilvēki, no šejienes aizejot, justos aizsargātāki. Foto: M.Rukosujs

FAKTI

2003. gadā viens ieslodzītais valstij gadā izmaksāja 4,38 latus dienā, gadā – 1598,70 latus. Vidēji ieslodzījuma vietās ik gadu atrodas 8800 personas.

Probācijas termiņi:

- ✓ **probācija** – probācijas klienta uzraudzība un viņa sociālās uzvedības korekcija un palīdzība, lai novērstu atkārtotu likumpārkāpuma izdarīšanu;
- ✓ **probācijas klients** – cilvēks, kurš notiesāts nosacīti, izcieš sodu brīvības atņemšanas iestādē vai atbrīvots no ieslodzījuma un noslēdzis līgumu par postpenitenciārās palīdzības saņemšanu;
- ✓ **postpenitenciārā palīdzība** – pasākumu kopums personu iekļaušanai sabiedrībā pēc pamatsoda izciešanas brīvības atņemšanas iestādē.

nestis no pašvaldībām pārņems piespiedu darbu organizēšanu, uzraudzības funkcijas no policijas, kas ir ļoti smaga joma (katru gadu uzraugāmo skaits valstī ir ap 8000 personu).

Dienestā darba netrūks

Probācijas dienesta darbinieku uzdevums būs rakstīt izvērtēšanas ziņojumus tiesām, prokuroriem. Īpaša uzmanība tiks veltīta nepilngadīgajiem. Ziņojums būs izvērtēta informācija par personas dzīvi no dzimšanas brīža. Tas nozīmē, ka probācijas dienesta darbinieki tiksies ar nepilngadīgā vecākiem, konsultēsies ar pedagogiem, darbabiedriem, kaimiņiem. Arī uzraugāmo skaits ir ļoti liels (Preiļu rajonā no 400 – 500). Turpmāajos gados, paredzams, palielināsies piespiedu darbu apjoms, jo Krimināllikumā no šī gada janvāra aptuveni simts pantos iestrādāts šāds soda veids. Sabiedrība piespiedu darbus uzskata par ļoti efektīvu soda veidu, atzīst A.De-

mentjevs. Piemēram, pagājušajā gadā valstī bija 1800 klientu, bet šogad to skaits varētu būt jau ap 2500.

Sabiedriskie darbi nepilngadīgajiem ir jauns soda veids. Pārvaldes vadītājs uzskata, ka tas vērtējams ļoti pozitīvi. Iepriekš bija divas alternatīvas – nosacīts sods, ko jaunieši īpaši neņēma vērā, vai cietumsods. Sabiedriskie darbi ir iespēja nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem likt strādāt un tādā veidā nolīdzināt savu vainu.

Smaga darba joma probācijas dienesta darbiniekiem būs rūpēties par personām, kuras atgriezušās no ieslodzījuma vietām. Cilvēks, kurš cietumā pavadījis vairākus gadus, ir zaudējis gan darba spējas, gan kvalifikāciju. Tādos gadījumos viņam ir grūti iekļauties reālajā dzīvē. Arzēmēs, kur probācijas dienests darbojas jau gadu desmitiem, tiek uzskatīts par labu rezultātu, ja normālā dzīvē atgriežas 10 procenti bijušo ieslodzīto. Uz to jātiecas arī Latvijā, pārliecināts A.Dementjevs.

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 22. maija līdz 5. jūnijam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 85 iesniegumi, no kuriem 12 bija par ceļu satiksmes negadījumiem, 18 – par ģimenes skandāliem, 18 – par izdarītām zādzībām, bet 22 – par veiktām huligāniskām darbībām.

Mēģināja izdarīt pašnāvību

Policija noskaidrojusi, ka 23. maijā Preiļos, uzkarsējot neno-skaidrotas markas patronu ar metāla čaulu, 1962. gadā dzimušais Valērijs mēģināja izdarīt pašnāvību. Cietušais ar plēstu brūci un hematomu deniņu rajonā nogādāts Preiļu slimnīcā.

Pie Galēnu skolas nozagta plāksne ar uzrakstu

23. maijā Galēnos konstatēts, ka no pamatskolas ēkas sienas ir nozagta plāksnīte ar uzrakstu «Galēnu pamatskola». Mācību iestādei nodarītais materiālais zaudējums ir 30 latu. Policija noskaidro vainīgās personas.

Zagli Preiļu kultūras centrā

23. maijā Preiļos no kāda neaizslēgta kabineta kultūras centrā nozagta virsjaka un CD diski. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Jersikā pazuda metāllūžņi

25. maijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Jersikas pagastā no 1956. gadā dzimušajam Aivaram piederošajām mehāniskajām darbnīcām pazuduši metāllūžņi. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 80 latu apmērā.

Nodega pirts Saunā

27. maijā Saunas pagastā izcēlās ugunsgrēks, nodega 1967. gadā dzimušajam Jānim piederošā pirts. Iespējama aizdegšanās iemesls – krāsns pārkurināšana.

Uz slimnīcu – ar durtām brūcēm

28. maijā Preiļu slimnīcā uzņemšanas nodaļā ar durtām brūcēm kreisās lāpstiņas rajonā tika nogādāts 1929. gadā dzimušais Aristarhs. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Aiznesa alumīnija kannas un katlus

29. maijā Līvānu novada Turku pagastā no 1974. gadā dzimušā Jāņa mājas pagalma nozagtas alumīnija kannas un katli. Zādzības apstākļi tiek noskaidroti.

Līvānos salauz pastkasti

31. maijā Līvānos sabojāta «Latvijas pasta» pastkaste un salauzta nožogojuma barjera. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Svētki beidzās ar huligānismu

28. maijā Riebiņos parka vasaras sezonas atklāšanas pasākuma laikā huligāniskas darbības tika veiktas pret 1965. gadā dzi-

mušo Pāvelu. Vīrietis ar traumām tika nogādāts Preiļu slimnīcā, kur pēc medicīniskās palīdzības sniegšanas palaists mājās. Policija vainīgās personas jau noskaidrojusi.

Ar dūri izsita vitrīnu

31. maijā Preiļos, būdams alkohola reibumā, 1971. gadā dzimušais Juris ar dūri izsita SIA «Sencis» veikala vitrīnas stiklu. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Zādzība Preiļu poliklīnikā

1981. gadā dzimusī Renāte 1. jūnijā konstatēja, ka Preiļu poliklīnikā no somiņas, kas atradās plauktā pie kases, nozagts naudas maks, dažādas kredītkartes un mobilais telefons. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Laupītājs atņēma somiņu

1. jūnijā policijā pēc palīdzības griezās 1943. gadā dzimusī Sofija. Kāds nepazīstams jauniešs Preiļos viņai nolaupija somiņu, kurā atradās pase un dažādi dokumenti. Vainīgā persona ir noskaidrota un aizturēta.

Nelikumīgi tirgoja alkoholu

Par alkoholisko dzērienu nelikumīgu tirdzniecību 2. jūnijā administratīvais protokols sastādīts 1958. gadā dzimušajam Vārkavas novada Upmalas pagasta iedzīvotājam Ilmāram.

Iekļuva dzīvoklī

4. jūnijā Līvānu iedzīvotāja, 1948. gadā dzimusī Bernadeta konstatēja, ka kāds iekļuvis viņas dzīvoklī un nozādzis sievietei piederošo «Unikarti».

Huligānisms un pretošanās policijai

4. jūnijā Preiļos, būdama alkohola reibumā, SIA «Preiļu slimnīca» telpās huligāniski uzvedās 1957. gadā dzimusī Valentīna. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Tajā pašā dienā Preiļu rajona policijas pārvaldes telpās alkohola reibumā policistu likumīgajām prasībām ļaunprātīgi nepakļāvās un fiziski pretojās 1961. gadā dzimušais Kārlis.

Cietušie ar traumām Līvānu svētku laikā

5. jūnijā Līvānos pasākuma laikā 1986. gadā dzimušais Raitis un 1985. gadā dzimušais Arturs savstarpēju nesaskaņu dēļ nodarīja miesas bojājumus 1978. gadā dzimušajam Paulim un 1986. gadā dzimušajai Jolantai. Cietušie ar traumām nogādāti Jēkabpils slimnīcā.

Viens bojāgājušais ugunsgrēkā

6. jūnijā Līvānos izcēlās ugunsgrēks, kurā nodega neapdzīvota māja. Krāsmatās tika atrasts 1959. gadā dzimušā Pjotra liķis. Iespējama ugunsgrēka izcelšanās iemesls – neuzmanīga smēķēšana.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes līdz 15. jūnijam

LAIKS	PUSES	APSŪDZĒTS
8. jūnijā pulksten 10.00	Sergejs Malnačs, Andris Gavars, Igors Grigorjevs	KL 231.(2)
10. jūnijā pulksten 10.00	Māriete Mališeva	KL 180.(2)
10. jūnijā pulksten 14.00	Iveta Kapustenoka	KL 193.(2)
13. jūnijā pulksten 10.00	Pāvels Gordikovs	KL 130.(2)
14. jūnijā pulksten 10.00	Anna Litavniece, Vladislavs Litavnieks	KL 156., KL 157.
15. jūnijā pulksten 10.00	Dzintars Tonkihs	KL 260.(3)

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Kādā veidā, jūsuprāt, Latvijai bija jāratificē Eiropas Savienības konstitūcija?

Māriete Ivanova,
Līvānu iedzīvotāja:

— Par konstitūcijas ratificēšanu Saeimā esmu kaut ko tikai pa ausu galam dzirdējusi. Man liekas, ka Latvijas iedzīvotājiem arī vajadzētu zināt, kas tas īsti ir, ko deputāti atbalstījuši. Vispirms sabiedrība bija jāiepazīstina ar konstitūcijas tekstu, jāuzzina cilvēku viedokļi un tad jāskatās, kas no tā visa izriet. Pagaidām par to neko un nekur neesmu lasījusi. Nevar tā uz dullo iet un balsot, cerot, ka viss sanāks.

Svetlana,
Preiļu iedzīvotāja:

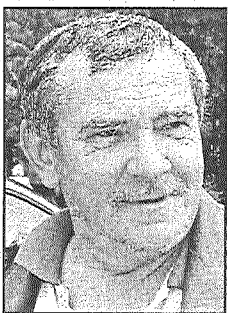
— Nē, par Eiropas konstitūciju neko neesmu dzirdējusi. Man politika neinteresē, arī ziņu raidījumus reti skatos.

Jānis Klaužs,
Rudzātu pagasta zemnieks:

— Šis tas par konstitūcijas ratificēšanu ir dzirdēts, bet gluži lietas kursā neesmu. Zinu, ka tautas nobalsošanā pret balsoja Francijas un Nīderlandes iedzīvotāji.

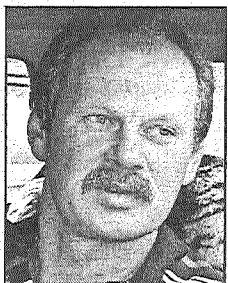
Konstitūcijas teksts nekur nebija izlasāms. Ir pat pārāk maigi teikts, ka tā rīkoties nebija smuki. Neesmu pārliecināts, ka Latvijā būtu bijusi jāriko tautas nobalsošana, taču cilvēkiem bija pilnas tiesības iepazīties ar tekstu, lai varētu izteikt viedokļus un tos arī pārstāvēt.

Leonards Landsbergs,
Preiļu iedzīvotājs:

— Zinās par konstitūciju kaut ko mazdrusciņ esmu dzirdējis gan. Protams, būtu labāk, ja informācija būtu plašāka, galu galā dzīvojam vienotā Eiropā. Varbūt internetā tekstu arī iespējams sameklēt, bet man tādu iespēju nav.

Pēdējā gada laikā nejutu, ka Latvijai no pievienošanās Eiropas Savienībai būtu kāds liels labums cēlies.

Roberts Jakovēlis,
Krāslavas rajona Andrupenes iedzīvotājs:

— Šo to esmu dzirdējis par ES konstitūciju, pa televīziju vienu brīdi bija liela runāšana. Zinu, ka dažās valstīs, kur bija referendumi, cilvēki izteicās negatīvi. Protams, ka es gribētu zināt, kas tajā dokumentā rakstīts. Cik noprotu, iet runa par kopīgiem likumiem visām Eiropas valstīm. Dažai tautai tas laikam nav pieņemami, jo esam ļoti dažādi, ar dažādām un atšķirīgām tradīcijām, uzskatiem un dzīves uztveri. Būtu labi, ja mēs varētu vispirms iepazīties ar konstitūcijas galvenajām tēzēm, ar kopīgo un atšķirīgo.

Iespējams, ka pilsētnieki par šo lietu vairāk informēti, bet laukos dzīve ir savādāka, mums līdz interneta izmantošanas iespējām vēl tālu.

L.Kirilova
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

INSERVISS GROUP
PREČES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTU

**BEZ %
VASARA?!**

**JŪNIJĀ
NOFORMĒ
KREDĪTU -**

**VISU VAŠARU
NEDOMĀ
PAR %**

Preiļi,
Brīvības iela 2,
tāl. 53 81125

WORKINGDAY

Uzņēmums ANDA OPTEC SIA, kas atrodas Līvānos un ražo kvarca optiskās šķiedras, optisko šķiedru kūļus un dažādas instrumentus medicīnisko lāzēru pielietošanai, sakarā ar darbības paplašināšanu aicina darbā:

Darbiniekus
optiskās šķiedras izstrādājumu ražotnē

Prasības:

- vidēja tehniskā izglītība;
- vēlami pieredze darbā ar rasējumiem;
- precizitāte un sistemātiska pieeja darbam;
- vēlme mācīties.

Piedāvājam:

- Lieliskus darba apstākļus un jaukus kolēģus;
- Interesantu darbu starptautiskā uzņēmumā;
- Ļoti konkurētspējīgu atalgojumu;
- Uzņēmuma organizētu apmācību.

CV lūdzam sūtīt uz:

WorkingDay Latvia
Tērbatas iela 53 - 4, Rīga, LV-1011
Fakss: 7290222, tālrunis: 7803359
E-pasts: laura.biteniece@workingday.lv

UZMANĪBU! Dziedniece Ilze Jansone turpina plānoto lekciju ciklu (sīkāk 18.02.2005. «Novadniekā»). Pēc lekcijas individuālās konsultācijas.

Tikšanās notiks 10. jūnijā plkst. 16.00 Preiļos, Brīvības ielā 14. Iepriekš pieteikties pa tālr. 5307057. Vietu skaits ierobežots.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJA
audzēkņu uzņemšana 10. klasē
š. g. 15. jūnijā plkst. 10.00.

Dokumentu iesniegšana 13. un 14. jūnijā.
Sīkāka informācija pa tālr. 5321663 vai PVĢ mājas lapā: <http://www.pvg.edu.lv>

PIEDĀVĀ DARBU
konditoriem, tortu meistariem,
cepumu aparāta operatoriem.
Ir dienesta viesnīca (dzīvoklis) bez maksas.
Tāl. 6139478.

Sakarā ar uzņēmuma paplašināšanos **SIA «RANKO»** pastāvīgam darbam meklē **LOPU KĀVĒJUS un MĀCEKĻUS** lieljaudas lopkautuvei Cēsu rajona Vecpiebalgas pagasta «Mādaros». **Var būt arī bez pieredzes.**
Tāl. 6338022 (Antra).

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija» pensionāriem un invalīdiem jūnijā piedāvā kredītu bez ķīlas līdz Ls 500 ar 2,5% likmi mēnesī. Līvānos (otrdienās), Preiļos, Raiņa bulv. 13 - 300.
Tāl. 5324164.

11. jūnijā Aglonas pagasta čempionāts makšķerēšanā. Dalības maksa Ls 1,00 individuāli, Ls 6,00 komandai (3 cilvēki). Pulcēšanās 9.00 pie pagasta ēkas.
Tāl. 9910288.

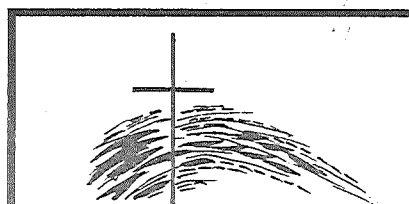
PĒRK bēza finierklučus un papīrmalku mežā pie ceļa.
Samaksa tūlītēja.
Tāl.6407800.

Kokmateriālu pārstrādes uzņēmums AICINA DARBĀ strādniekus un lentzāga operatorus bez kaitīgiem ieradumiem.
Tāl. 5071808, 9134005.

K/s «Laidars G» palīdz realizēt liellopus par iespējami augstākām cenām.
Tāl. 7600557, 6716759.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

8. un 11. jūnijā z/s pārdos šķirotus un mājas cājus, broilerus, raibus un brūnus jaunputnus (4-5 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.), Pekinas pilēnus, peļķus zosiņus, baltos palīkrūšu tītarus pēc pieteikuma, barību. Gailiņš 7.30, Riebiņos 7.45, Preiļos 8.00, Pieniņos 8.40, Stabulniekos 8.55, Galēnos 9.10, Stīlūkanā 9.25, Polkoronā 9.40, Smiltiņos 9.50, L. Anspokos 10.00, Priekules 10.10, Rudzātos 10.20, Rožupē 10.45, Līvānos 11.00, Jersikā 11.35, Upeniekos 11.45, Starēs 12.00, Vanagos 12.15, Sutros 12.35, Anspokos 12.55, Kastīrē 13.05, Baškos 13.10, Aglonā 13.25, Jaunaglonā 13.40, Aglonas st. 13.55, Aizkalnē 14.10, Pelēcos 14.20, Arendolē 14.35, Rimicānos 14.50, Upmalā 15.00, Vārkavā 15.10, Ančīnos 15.20. Tāl. 5321270, 8335313.

Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras,
Dodied man līdzī, kad šī saule riet.
Izsakām līdzjūtību
Vitalija ANCĀNA tuviniekiem, uz mūžu no viņa atvadoties.
Zasas vidusskolas kolektīvs

Allaž, kad es dienu sāksu,
Pieminēšu tevi, māt.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Irēnai Grandānei, MĀTI kapu kalniņā guldot.
Rudzātu speciālās internātskolas kolektīvs

Tādu mūžu, tik skaistu un grūtu,
Lai mēs varētu nodzīvot, māt!
Izsakām līdzjūtību Edvardam Šmukstam, MĀTI smiltājā guldot.
SIA «SAU» kolektīvs

ANEKDOTES

Ja jūs nekādi nevarat sevi piespiest strādāt... Ja jums ir apnicis jūsu darbs... Ja domājat tikai par to, kā ātrāk aizsmaukt mājās... Ja viss apkārt jūs traucina... Galu galā, ja jums vienkārši ir slikts garastāvoklis... Tad padomājiet, lūk, par ko. Iedomājieties, kā būtu, ja jūs būtu Tālo Ziemeļu briežkopis. Kam tad līdzinātos jūsu dzīve?

Paskatīsimies:

- Pirmdienā. Jūs ganāt briežus.
- Otrdienā. Jūs ganāt briežus.
- Trešdienā. Jūs ganāt briežus.
- Ceturtdienā. Jūs ganāt briežus.
- Sestdienā. Domājat — brīvdiena, jā? Ne sūda!!! Jūs ganāt briežus.
- Svētdienā... Jūs jau sapratāt, ko

darāt, jā? Pareizi.

Jums gadā ir viena brīvdiena. Tā ir diena, kad atbrauc ģeologi un jūs apmaiņā nāt briežus pret šnabi. Jurtā jūs gaida briesmīga sieva, septiņi izsalkuši bērni, šnabis no ģeologiem un sālīta brieža gaļa vakariņās. Jūs mazgājaties divas reizes mūžā: piedzimstot un pēc nāves. Jūs nekad neesat redzējis karstu ūdeni. Īsts gardums ir ogas un saknes, ko savākuši jūsu izsalkušie bērni. Ja slikti ganīsiet briežus, jūs nomirsiet badā.

Salīdziniet tādu dzīvi ar to, kas jums ir tagad. Pricājieties! Raudiet no laimes! Apskaujiet darba biedrus! Pasakiet paldies savai ģimenei un draugiem par to, ka viņi jums ir. Un beidzot — pasa-

kiet paldies sev par to, ka neesat Tālo Ziemeļu briežkopis.

Un nu — pie darba!!!

☺☺☺

Francūzim jautā:

— Kas jums patīk vairāk — vīns vai sievietes?

— Tas ir atkarīgs no izlaiduma gada.

☺☺☺

Oficiants:

— Kundze, kāpēc jūsu vīrs tup zem galda?

— Tas nav vīrs... Vīrs stāv durvīs ar pistoli rokās.

☺☺☺

Dzīve ir kā klavieres — balti taustiņi, melni taustiņi un pēc tam vāks virsū...